

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT

asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător) (nr.77 din 07.03.2024), II lectură

Comisia economie, buget și finanțe în contextul avizelor prezentate de Comisiile parlamentare, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, amendamentele deputaților a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător), înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și comunică următoarele.

Proiectul de lege are drept scop îmbunătățirea și eficientizarea sistemului de control de stat, reducerea controlului într-un mod sistematizat și planificat și evitarea sancțiunilor inechitabile aplicate de către organele de control față de agenții economici. Totodată, proiectul de lege prevede extinderea obiectivului Legii nr. 131/2012 limitat la protecția mediului, vieții, sănătății și proprietății persoanelor, fiind propusă și protecția drepturilor și libertății fundamentale ocrotite de Constituție precum și extinderea subiecților care nu sunt agenți economici asupra cărora se va aplica controlul de stat.

Amendamentele și propunerile înaintate la proiectul de lege precum și rezultatele examinării acestora sunt expuse în anexa la prezentul raport.

Pornind de la cele expuse și ținând cont de avizele comisiilor permanente, Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului și amendamentele deputaților, Comisia propune Parlamentului proiectul de lege spre adoptare în a doua lectură.

Radu MARIAN,
Președintele Comisiei

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Articolul 35 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297–300, art. 544), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) La cererea persoanelor fizice prevăzute la alin. (1), Banca Națională suportă, în cazurile și în condițiile prevăzute de reglementările Băncii Naționale, cheltuielile ocazionate de participarea acestor persoane:

a) la proceduri penale, contravenționale, administrative sau civile, desfășurate în țară și peste hotare, inițiate împotriva persoanelor fizice prevăzute la alin. (1) cu privire la acte sau fapte îndeplinite de către acestea ori omisiunea îndeplinirii a unor acte sau fapte în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege Băncii Naționale, inclusiv cu privire la operațiunile interne circumscrise exercitării acestor atribuții;

b) la proceduri penale, contravenționale, administrative sau civile, desfășurate în țară și peste hotare, la care persoanele fizice prevăzute la alin. (1) participă în calitate de martor în legătură cu informațiile utilizate în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege Băncii Naționale;

c) la proceduri penale, contravenționale, administrative sau civile, desfășurate în țară și peste hotare, care nu se încadrează în procedurile prevăzute la lit. a) și b) și la care persoanele fizice prevăzute la alin. (1) participă, inclusiv în calitate de martor, în legătură cu participarea anterioară la proceduri ce întrunesc condițiile prevăzute la lit. b).”

la alineatul (2¹), cuvintele „definitivă și” se exclud, iar după textul „care a cauzat prejudicii unor terți,” se introduce textul „sau comiterea unei infracțiuni în exercitarea calității de martor în cadrul procedurilor prevăzute la alin. (2) lit. b) și c),”;

articolul se completează cu alineatul (2²) cu următorul cuprins:

„(2²) În sensul prezentului articol, prin cheltuieli ocazionate de procedurile penale, contravenționale, administrative sau civile se înțeleg, cel puțin, cheltuielile de asistență juridică și cheltuielile de expertiză, dacă reglementările Băncii Naționale nu prevăd și alte categorii de cheltuieli. În vederea stabilirii categoriilor de cheltuieli suportate, a cazurilor, condițiilor și a procedurii de suportare a acestor cheltuieli, Banca Națională va emite reglementări.”

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Dispoziția alin. (1) se aplică și după încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ale persoanelor prevăzute la alin. (1), pentru acte sau fapte îndeplinite de către acestea ori omisiunea îndeplinirii unor acte sau fapte în exercitarea atribuțiilor în perioada în care au deținut statutul de angajat, lichidator sau membru al organului de conducere. Dispozițiile alin. (2)–(2²) se aplică și după încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ale persoanelor fizice prevăzute la alin. (1), în legătură cu participarea acestora la procedurile prevăzute la alin. (2) lit. a)–c).”

Art. II. – La articolul 103 alineatul (1) punctul 27¹) din Codul fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, cifrele „870195100” se substituie cu textul „870195101 și 870195109”.

Art. III. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 350²:

la alineatul (4), cuvintele „sau dispunerea de măsuri restrictive în mod nejustificat” se exclud;

articolul se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Dispunerea, în cadrul sau în urma controlului de stat, a unor măsuri restrictive ce nu sunt prevăzute expres de lege sau aplicarea acestora cu încălcarea limitelor prevăzute de lege

se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”

2. La articolul 405 alineatul (1):

textul „și 182” se substituie cu textul „, 182 și art. 349 alin. (6)”;

alineatul se completează cu următorul enunț: „Contravenția prevăzută la art. 349 alin. (6) se constată de către Inspectorat doar în domeniile de activitate din competența sa.”

3. Articolul 425 se completează cu alineatul (6⁴) cu următorul cuprins:

„(6⁴) Informațiile și elementele de fapt constatate și documentate în cadrul controlului de stat, desfășurat în conformitate cu Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, pot fi administrate în calitate de probe în conformitate cu prezentul cod.”

Art. IV. – La articolul 1 din Legea nr. 26/2010 privind Zona Economică Liberă „Bălți” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 39–40, art. 105), cu modificările ulterioare, alineatul (2) se modifică după cum urmează:

la litera c), textul „un teren de 90,00 ha” se substituie cu textul „un teren de 85,00 ha”;

alineatul se completează cu literele s) și t) cu următorul cuprins:

„s) un teren de 0,5 ha, cu numărul cadastral 8001103038, amplasat pe str. Alexei Mateevici nr. 49, orașul Strășeni;

t) un teren de 0,81 ha, cu numărul cadastral 01003020935, amplasat pe str. Lunca Bâcului nr. 33/8, municipiul Chișinău.”

Art. V. – Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170–175, art. 492), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 20 alineatul (1) litera i), cuvintele „conform unui regulament pe care îl elaborează și îl aprobă” se exclud.

2. La articolul 21 alineatul (2), cuvintele „atribuțiilor de control” se substituie cu cuvintele „atribuțiilor de soluționare a plângerilor”.

3. Articolul 26:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Controlul legalității prelucrării datelor cu caracter personal se efectuează în conformitate cu un regulament elaborat și aprobat de Centru. La efectuarea

controlului legalității prelucrării datelor cu caracter personal de către persoanele care practică o activitate de întreprinzător, Centrul aplică prevederile prezentei legi și ale Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat în măsura în care aceasta nu contravine prezentei legi.”

alineatul (3) se abrogă;

alineatul (4) se completează cu următorul enunț: „În cadrul controlului, Centrul poate decide suspendarea sau încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal în privința persoanelor care practică activitate de întreprinzător în cazul în care încălcările constatate sunt „foarte grave”, în sensul prevăzut de Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat.”

4. Articolul 27:

la alineatul (2), cuvintele „unui control inopinat” se substituie cu cuvintele „unei cercetări la fața locului”;

alineatul (3) se completează cu următorul enunț: „Dacă este cazul, instrucțiunile din decizie se includ în planul de remediere a contravenției.”

Art. VI. – Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193–197, art. 661), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 17, alineatul (8¹) va avea următorul cuprins:

„(8¹) Societățile de plată constituite și licențiate în statele membre ale Uniunii Europene pot desfășura activitatea de prestare a serviciilor de plată în Republica Moldova în condițiile prevăzute la art. 17 alin. (1)–(6) și (11), printr-o sucursală înființată în Republica Moldova, licențiată în condițiile art. 172.”

2. Legea se completează cu articolul (17²) cu următorul cuprins:

„**Articolul 17².** Solicitarea eliberării licenței de către sucursalele înființate în Republica Moldova de societățile de plată constituite și licențiate în statele membre ale Uniunii Europene

(1) În scopul de obținere a licenței pentru activitatea de prestare a serviciilor de plată în sensul art. 17 alin. (1) lit. b), sucursala înființată în Republica Moldova de o societate de plată constituită și licențiată într-un stat membru al Uniunii Europene depune o cerere la Banca Națională. Modul de prezentare a cererii, a documentelor și a informațiilor este stabilit de actele normative ale Băncii Naționale.

(2) La cerere se anexează următoarele documente și informații referitoare la sucursala înființată în Republica Moldova de societatea de plată constituită și licențiată într-un stat membru al Uniunii Europene:

1) actul ce confirmă îndeplinirea condiției specificate la art. 17 alin. (1) lit. c);

2) decizia organului împuternicit al societății de plată constituită și licențiată într-un stat membru al Uniunii Europene privind constituirea sucursalei cu sediul în Republica Moldova;

3) regulamentul sucursalei înființate în Republica Moldova de societatea de plată constituită și licențiată într-un stat membru al Uniunii Europene, în care sunt specificate cel puțin denumirea, sediul, forma juridică de organizare, funcțiile și atribuțiile organelor de conducere, cuantumul capitalului de dotare și obiectul activității acesteia;

4) declarația societății de plată constituită și licențiată într-un stat membru al Uniunii Europene, semnată de organul de conducere/membrul organului de conducere al acesteia, precum că capitalul de dotare se pune la dispoziția sucursalei din Republica Moldova în formă bănească, pe contul deschis la o bancă din Republica Moldova, în cuantumul și în condițiile prevăzute la art. 12;

5) declarația privind proveniența mijloacelor bănești din contul cărora sunt făcute aporturile pentru acțiunile subscrise, respectiv, participațiunile, sau din contul cărora acestea sunt achiziționate;

6) situațiile financiare anuale, depuse la organele fiscale, pe ultimii trei ani de activitate sau pentru perioada existenței societății de plată constituită și licențiată într-un stat membru al Uniunii Europene (dacă această perioadă este mai mică de 3 ani), cu excepția societății de plată în proces de constituire;

7) procedurile de desfășurare a activității sucursalei înființate în Republica Moldova de societatea de plată constituită și licențiată într-un stat membru al Uniunii Europene, aprobate de organul de conducere al acesteia, care să includă cel puțin următoarele:

a) sistemele și procedurile de identificare, gestionare, monitorizare și raportare a riscurilor la care aceasta este sau ar putea fi expusă;

b) sistemul și procedurile de control intern privind respectarea obligațiilor prevăzute de legislația Republicii Moldova în domeniul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, precum și cel privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale;

c) măsurile de asigurare a continuității activității și a siguranței la prestarea serviciilor de plată, care să cuprindă o identificare clară a operațiunilor critice, planuri de continuitate și o procedură pentru testarea și reexaminarea periodică a caracterului adecvat și a eficienței acestor planuri;

d) organizarea și gestionarea sistemelor informaționale, inclusiv modul de protecție a informației și a datelor cu caracter personal ale utilizatorilor de servicii de plată, precum și o descriere a procesului de evidență, monitorizare, supraveghere și restricționare a accesului la datele sensibile privind plățile;

e) procedurile pentru monitorizarea, tratarea și urmărirea unui incident de securitate și a plângerilor legate de securitate, formulate de clienți, incluzând un mecanism de raportare care ține cont de obligațiile de notificare ale societății de plată prevăzute la art. 32²;

f) politica de securitate, inclusiv o evaluare detaliată a riscurilor în raport cu serviciile de plată și o descriere a măsurilor de control al securității și de atenuare a riscurilor întreprinse în vederea protejării adecvate a utilizatorilor serviciilor de plată, inclusiv împotriva fraudei și a utilizării ilegale a datelor sensibile și datelor cu caracter personal;

g) lista acționarilor/asociaților și acțiunile/participațiunile deținute de aceștia în capitalul societății de plată constituite și licențiate într-un stat membru al Uniunii Europene, precum și datele și documentele referitoare la persoanele care dețin participațiunea calificată conform actelor normative ale Băncii Naționale;

h) lista organelor de conducere și a membrilor organelor de conducere ale sucursalei înființate în Republica Moldova de societatea de plată constituită și licențiată într-un stat membru al Uniunii Europene, precum și, după caz, lista persoanelor care dețin în cadrul acesteia funcții-cheie, însoțite de date și documente referitoare la persoanele respective, care să ateste că acestea se bucură de reputație bună, posedă cunoștințele și experiența necesare pentru prestarea serviciilor de plată conform actelor normative ale Băncii Naționale.

(3) Prevederile art. 14 alin. (4)–(9) și ale art. 15 alin. (4) și (4¹) se aplică în mod corespunzător și sucursalelor înființate în Republica Moldova de către societățile de plată constituite și licențiate în statele membre ale Uniunii Europene.

(4) Banca Națională eliberează licență sucursalei înființate în Republica Moldova de societatea de plată constituită și licențiată într-un stat membru al Uniunii Europene numai dacă constată că sunt întrunite cumulativ condițiile stabilite la art. 15 alin. (1) pct. 3), 6)–8) și alin. (2).

(5) Prevederile art. 17¹ se aplică în mod corespunzător și sucursalelor înființate în Republica Moldova de către societățile de plată constituite și licențiate în statele membre ale Uniunii Europene.”

3. La articolul 84 alineatul (3), textul „prevăzute la art. 17 și 17¹” se substituie cu textul „prevăzute la art. 17, 17¹ și 17²”.

Art. VII. – Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 181–184, art. 595), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În denumirea legii, cuvintele „asupra activității de întreprinzător” se exclud.

2. La articolul 1:

alineatul (1) se completează cu următorul enunț: „În măsura în care prevederile legilor de specialitate fac referință la prezenta lege, dispozițiile prezentei legi se aplică activității organelor de control în privința persoanelor care nu practică activitatea de întreprinzător și/sau a obiectelor utilizate de aceste persoane sau aflate în proprietatea acestora.”

la alineatul (1¹), litera a) se completează cu textul „, , precum și a drepturilor și libertăților fundamentale care fac obiectivul prezentei legi”;

la alineatul (3), sintagma „Consiliului Coordonator al Audiovizualului” se substituie cu sintagma „Consiliului Audiovizualului, Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal”;

la alineatul (6), textul „precum și pentru controlul privind respectarea legislației din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă, nu se aplică prevederile art. 18 alin. (1) din prezenta lege” se substituie cu textul „pentru controlul privind respectarea legislației din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă și pentru controlul în domeniul protecției mediului înconjurător și folosirii raționale a resurselor naturale, prevederile art. 18 alin. (1) din prezenta lege se aplică la decizia conducerii organului de control. În condițiile stabilite de legile care reglementează activitatea de control în domeniile indicate, prevederile art. 18 alin. (1) nu vor fi aplicate, la decizia conducerii organului de control, dacă aceasta o impune metoda de control selectată, aspectele specifice ale produselor, serviciilor sau obiectelor verificate sau nivelul înalt de risc și profilul/istoricul persoanei controlate, în scopul asigurării unui control mai eficient și atingerii unui nivel mai înalt de conformare a persoanei controlate.”

3. Articolul 2:

după noțiunea „delegație de control” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*inspector* – persoana împuternicită prin delegație de control să efectueze un control planificat și/sau inopinat;”

la noțiunea „obiect al controlului”, cuvintele „care practică activitate de întreprinzător” se substituie cu cuvintele „supuse controlului”;

la noțiunea „persoană supusă controlului (persoană controlată)”, cuvintele „care practică activitate de întreprinzător și este pasibilă controlului” se substituie cu cuvintele „supusă controlului”.

4. Articolul 3¹ va avea următorul cuprins:

„Articolul 3¹. Planul de gestionare a situației de criză

(1) Ca răspuns la evenimente excepționale cu caracter natural, tehnogen sau biologic-social, care creează riscuri majore, sistemice, pentru societate la nivel național sau regional și care impun o intervenție urgentă și coordonată a mai multor autorități și instituții publice, dar care încă nu constituie un temei suficient pentru instituirea stării de urgență, se aprobă și se publică pe portalul *controale.gov.md* planuri de gestionare a situațiilor de criză. Planurile de gestionare a situațiilor de criză se aprobă de Guvern, dacă legile de specialitate nu prevăd altfel.

(2) Organul de control, în limita competențelor sale, este obligat să elaboreze și să propună spre aprobare și publicare un plan de gestionare a situației de criză în vederea înlăturării sau diminuării pericolelor și riscurilor identificate, asigurării și restabilirii nivelului necesar de siguranță, securitate și inofensivitate ale produselor, serviciilor, construcțiilor sau ale altor bunuri (imobile sau mobile) care, datorită evenimentului excepțional, au fost identificate drept izvoare de risc sistemic major pentru mediu ori pentru viața, sănătatea sau proprietatea persoanelor.

(3) Planul de gestionare a situației de criză va stabili în mod expres:

a) situația curentă privind identificarea pericolelor ce au creat situația de criză și cauzele acestor pericole, precum și nivelul de risc a cărui prevenire, înlăturare sau diminuare până la o limită acceptabilă este dificilă;

b) componența grupului de gestionare a situației de criză, care va include reprezentanți ai autorităților și instituțiilor vizate, experți, reprezentanți ai mediului academic și, după caz, reprezentanți ai mediului de afaceri, ai altor structuri sau entități relevante;

c) măsurile și acțiunile necesare pentru gestionarea situației de criză, cu identificarea termenelor de realizare și estimarea rezultatelor scontate;

d) modul de informare a societății, agenților economici, consumatorilor sau a grupurilor de risc;

e) lista persoanelor și a obiectelor ce trebuie supuse controlului în cadrul realizării planului, scopul controlului și metoda de control. În situația în care nu poate fi identificată lista persoanelor, se vor prevedea, cu suficiente detalii, categoriile de obiecte la care urmează să se desfășoare vizite de control, fiind specificate bunurile sau activitățile desfășurate la aceste obiecte.

(4) Grupul de gestionare a situației de criză, creat în conformitate cu planul prevăzut la alin. (3), va efectua încontinuu colectarea și evaluarea informației disponibile, identificarea variantelor posibile de acțiuni și măsuri pentru înlăturarea și/sau diminuarea efectivă și oportună a riscurilor pentru mediu ori pentru sănătatea,

viața și proprietatea persoanelor. În funcție de evoluția crizei gestionate, grupul de gestionare a situației de criză propune modificarea planului de gestionare a situației de criză, dacă este cazul.”

5. La articolul 3² alineatul (2):

în partea introductivă, după cuvintele „realizarea funcției de consultare” se introduc cuvintele „și de promovare a conformării voluntare”;

litera d) se completează cu următorul enunț: „La identificarea recomandărilor de înlăturare a încălcărilor constatate, ce urmează a fi incluse în procesul-verbal de control, se vor selecta cele mai raționale și eficiente modalități de înlăturare și prevenire a apariției acestor încălcări în viitor.”

6. La articolul 4:

alineatul (1⁴) va avea următorul cuprins:

„(1⁴) În cazul efectuării controlului prin solicitarea directă a documentației și a altei informații de la persoana controlată, aceasta este obligată să prezinte organului de control informația și documentele specificate în solicitare în termenul corespunzător duratei controlului indicat în delegația de control aferentă. Neprezentarea informației solicitate constituie temei pentru efectuarea unei vizite la fața locului în cadrul termenului preconizat pentru controlul în cauză prin solicitarea directă a informației, inclusiv constituie temei de prelungire a duratei controlului, dacă este cazul.”

la alineatul (2²), cuvintele „asupra activității de întreprinzător” se exclud;

articolul se completează cu alineatul (11¹) cu următorul cuprins:

„(11¹) La efectuarea controlului, organul de control va implica, în caz de necesitate, alte autorități și instituții publice ce nu se regăsesc în anexa la prezenta lege, în măsura în care acestea sunt necesare la desfășurarea unor expertize, evaluări sau teste suplimentare ori dacă acestea au atribuții de implementare a legislației aferente domeniului de control în cauză.”

alineatul (12) va avea următorul cuprins:

„(12) În cadrul zonelor economice libere și al parcurilor industriale se planifică și se efectuează doar controale comune, în baza unui plan al controalelor distinct și consolidat, corespunzător unei zone economice libere/unui parc industrial, aprobat în conformitate cu prevederile legii.”

7. Articolul 5¹:

alineatul (3):

la litera a), textul „pericol iminent pentru mediu, viața” se substituie cu textul „un pericol iminent pentru drepturile și libertățile fundamentale care fac obiectivul prezentei legi, pentru mediu ori pentru viața”;

la litera b), textul „și care creează pericol iminent, dar nu imediat, pentru mediu, viața” se substituie cu textul „și care creează un pericol iminent, dar nu imediat, pentru drepturile și libertățile fundamentale care fac obiectivul prezentei legi, pentru mediu ori pentru viața”;

la litera c), textul „și care creează pericol iminent și imediat pentru mediu, viața” se substituie cu textul „și care creează un pericol iminent și imediat pentru drepturile și libertățile fundamentale care fac obiectivul prezentei legi, pentru mediu ori pentru viața”;

la alineatul (4), cuvintele „se recomandă și se indică” se substituie cu cuvintele „se indică ce încălcări trebuie înlăturate și se recomandă”.

8. Articolul 8:

la alineatul (1), litera b) se completează cu textul „, iar în cazul unui control inopinat – data și numărul notei de motivare”;

la alineatul (3), în primul enunț, textul „, nota de motivare a controlului inopinat” se exclude.

9. Articolul 15:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) În procesul de întocmire a planului anual de controale, organul de control verifică dacă în plan se regăsesc rezidenți ai zonelor economice libere sau ai parcurilor industriale ori obiecte de control din zonele economice libere sau din parcurile industriale. Până la înregistrarea planului anual de controale, organul de control întocmește lista persoanelor/obiectelor menționate și o transmite autorității competente pentru a fi incluse în planul consolidat pentru fiecare zonă economică liberă sau parc industrial aferent.”

la alineatul (4), cuvintele „agenții economici care sunt incluși” se substituie cu cuvintele „persoanele/obiectele care sunt incluse”.

10. La articolul 18 alineatul (2), al doilea enunț va avea următorul cuprins: „În acest caz, la începutul controlului, un exemplar al delegației de control, semnată de persoana responsabilă a organului de control, se înmânează persoanei ce urmează a fi supusă controlului sau persoanei cu drept de reprezentare a acesteia.”

11. Articolul 19:

alineatul (1):

la punctul 2), după cuvintele „securitate ori siguranță” se introduce textul „, , precum și de încălcare gravă a drepturilor și libertăților fundamentale care fac obiectivul prezentei legi,” , iar după cuvintele „proprietatea persoanelor” se introduc cuvintele „sau lezează drepturile și libertățile fundamentale care fac obiectivul prezentei legi”;

punctul 6) se abrogă;

alineatul se completează cu punctele 8) și 9) cu următorul cuprins:

„8) eschivării vădite a persoanei ce urma să fie controlată de la controlul planificat, adică, fără coordonarea prealabilă cu organul de control, în perioada de la notificare și până la inițierea controlului, a creării intenționate a unor circumstanțe ce fac imposibilă desfășurarea controlului, inclusiv suspendarea propriei activități ori sistarea lucrărilor la obiectul ce urma a fi controlat;

9) în care persoana sau obiectul trebuie să fie controlate conform Planului de gestionare a situației de criză, aprobat conform art. 3¹ și publicat pe portalul *controale.gov.md*.”

articolul se completează cu alineatul (2²) cu următorul cuprins:

„(2²) În cazul obținerii unor informații despre posibile încălcări, organul de control le analizează și, până a purcede la analiza riscurilor și motivarea necesității unui control inopinat, stabilește dacă faptele examinate sunt prevăzute de legislația contravențională sau penală. În cazul în care contravenția poate fi constatată fără inițierea unui control inopinat, în sensul art. 4, organul de control poate iniția imediat procedurile de cercetare și colectare a probelor prevăzute de legea contravențională sau, în cazul infracțiunilor, transmite materialele către organul de urmărire penală.”

12. La articolul 20 alineatul (1), cuvântul „conducătorul” se substituie cu cuvântul „conducerea”.

13. Articolul 21:

la alineatul (6), cuvântul „conducătorul” se substituie cu cuvântul „conducerea”;

articolul se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins:

„(8) În cazul în care, până la inițierea controlului, se constată că obiectul ce urmează a fi supus controlului nu mai este deținut de persoana inclusă în planul de control, se vor face modificările corespunzătoare în Registrul de stat al controalelor și, dacă este cazul, se va emite o nouă delegație de control cu modificările corespunzătoare.”

14. Articolul 22:

la alineatul (1), cuvântul „calendaristice” se substituie cu cuvântul „lucrătoare”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Conducerea organului de control poate prelungi termenul prevăzut la alin. (1) cu încă 5 zile lucrătoare, în baza unei decizii motivate, care poate fi contestată de către persoana supusă controlului.”

articolul se completează cu alineatele (2²)–(2⁴) cu următorul cuprins:

„(2²) Termenul stabilit pentru desfășurarea controlului poate fi suspendat pe durata desfășurării unor expertize suplimentare, evaluări/teste de laborator, în baza deciziei motivate a conducerii organului de control.

(2³) Suspendarea termenului pentru desfășurarea controlului poate fi dispusă dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) expertiza suplimentară sau evaluarea/testul de laborator sunt indispensabile pentru a da răspunsuri la întrebările din lista de verificare aplicată în control;

b) durata necesară pentru obținerea rezultatului expertizei suplimentare sau al evaluării/testului de laborator conform procedurilor oficial aprobate este mai mare decât termenul rămas până la finalizarea controlului.

(2⁴) Suspendarea termenului pentru desfășurarea controlului încetează din ziua obținerii rezultatului expertizei suplimentare sau evaluării/testului de laborator. Termenul pentru desfășurarea controlului va fi reluat din următoarea zi lucrătoare și va expira în limita zilelor rămase din perioada stabilită inițial pentru control. Pe

durata suspendării, în contextul controlului al cărui termen a fost suspendat, vor înceta și nu se vor desfășura suplimentar vizite sau cercetări la obiectul sau persoana controlată.”

15. La articolul 24 alineatul (2) litera c), cuvântul „nejustificată” se substituie cu cuvântul „justificată”.

16. La articolul 26 alineatul (4), textul „2 martori” se substituie cu textul „un martor, indicându-se datele de identitate ale acestuia”, iar în final se completează cu următorul enunț: „Calitatea de martor o poate avea orice persoană terță care întrunește condițiile prevăzute de lege în acest sens, inclusiv funcționarul public cu statut special din cadrul autorităților subordonate Ministerului Afacerilor Interne, cu excepția inspectorului sau a altui colaborator al organului de control ce desfășoară controlul sau participă în comun la vizita de control.”

17. Articolul 28 se completează cu alineatele (1¹) și (11) cu următorul cuprins:

„(1¹) Conducerea organului de control dispune, printr-o decizie motivată, încetarea imediată a controlului, cu mențiunea corespunzătoare în procesul-verbal de control, în cazul în care constată că inițierea și/sau desfășurarea controlului se efectuează cu încălcarea, din partea organului de control, a normelor procedurale stabilite de prezenta lege.”

„(11) Informațiile și elementele de fapt care au fost constatate și documentate în cadrul controlului de stat sunt utilizate, dacă este cazul, la asigurarea probelor pentru constatarea contravenției și pentru cunoașterea altor circumstanțe necesare pentru justa soluționare a contravenției. Odată cu încetarea controlului, nu se mai admit vizite și cercetări suplimentare la persoana sau obiectul care deja a fost supus controlului.”

18. Articolul 29:

la alineatul (2):

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) indicații obligatorii, care prevăd măsurile necesare pentru înlăturarea încălcărilor și rezultatul scontat;”

alineatul se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) recomandări facultative privind modalitățile de înlăturare a încălcărilor și de prevenire a apariției acestor încălcări pe viitor, dacă este cazul;”

la litera c), cuvântul „recomandările” se substituie cu cuvintele „indicațiile și recomandările”;

la alineatul (4), enunțul „Termenul de executare a prescripției nu poate fi mai mic de 30 de zile lucrătoare și mai mare de 90 de zile lucrătoare.” se substituie cu textul: „Termenul minim pentru executarea prescripției este de cel puțin 30 de zile lucrătoare, dacă norma specială nu prevede un termen mai restrâns, iar termenul maxim pentru executarea prescripției este de până la 90 de zile lucrătoare, dacă persoana controlată nu solicită motivat un termen mai mare. În limita duratei stabilite pentru executare, orice termen încetează în ziua executării efective a prescripției.”

19. Articolul 29¹:

la alineatul (1), textul „pentru mediu,” se substituie cu textul „pentru drepturile și libertățile fundamentale care fac obiectivul prezentei legi, pentru mediu sau pentru”;

alineatul (2) se completează cu textul: „Măsurile restrictive nu pot fi impuse în exces. Organul de control este obligat, în limita prevederilor legii, să identifice măsura cea mai puțin împovărătoare și costisitoare pentru persoana controlată, strict în limita necesității de a înlătura pericolul iminent, luând în considerare gravitatea încălcărilor și mărimea potențială a daunelor.”

la alineatul (8), sintagma „Legea nr. 7 din 26 februarie 2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare” se substituie cu sintagma „Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor”.

20. Articolul 30:

la alineatul (1), primul enunț se completează cu textul „, sau direct în instanță, conform prevederilor alin. (1²)”, iar al doilea enunț se completează cu textul „ori dacă acesta nu a fost contestat direct în instanță, în condițiile alin. (1²)”;

alineatul (1²) va avea următorul cuprins:

„(1²) Procesul-verbal de control sau orice alte acte administrative individuale ale organului de control, în temeiul cărora se impun măsuri restrictive ori sancțiuni ce au ca efect suspendarea completă sau parțială a activității de întreprinzător ori imposibilitatea practicării acesteia de către persoana supusă controlului, se contestă direct în instanța de judecată, fără respectarea procedurii prealabile. Cererea de

contestare se depune în termenul stabilit pentru executarea măsurii restrictive în cauză.”

la alineatul (5), în enunțul al doilea, cuvintele „cel puțin trei reprezentanți ai asociațiilor din mediul de afaceri” se substituie cu textul „minimum trei și maximum cinci reprezentanți ai asociațiilor din mediul de afaceri, constituind cel puțin 50% din componența consiliului”.

21. Anexa la lege va avea următorul cuprins:

„Anexă

1. Lista organelor de control și domeniile aferente acestora

Nr. crt.	Organul de control	Domeniul de control
1	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	Sanitar-veterinar, fitosanitar, siguranța alimentelor și a materialelor care vin în contact cu produsele alimentare aflate în uz pe întreg lanțul alimentar, producerea și circulația vinului și a produselor alcoolice, protecția consumatorilor în domeniul alimentar, producția agroalimentară ecologică. Respectarea condițiilor de licențiere, de autorizare sau de certificare conform domeniului aferent
2	Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor	Supravegherea grupurilor/categoriilor de produse din domeniile de competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, a pieței biocombustibilului solid, supravegherea conformității serviciilor (inclusiv turistice), protecția consumatorilor, inclusiv în domeniile <u>jocurilor de noroc</u> și metrologiei. Respectarea condițiilor de autorizare sau de certificare conform domeniului aferent
3	Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică	Siguranța obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, siguranța antiincendiară și protecția civilă, construcții și urbanism, geodezie, cartografie și geoinformatică, supravegherea grupurilor/categoriilor de produse din domeniile de competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. Protecția consumatorilor în domeniul securității industriale și construcțiilor. Supravegherea circulației, depozitării și a folosirii materialelor și articolelor explozive de uz civil. Respectarea condițiilor de licențiere, de autorizare sau de certificare conform domeniului aferent
4	Agenția Națională pentru Sănătate Publică	Supravegherea sănătății publice. Supravegherea grupurilor/categoriilor de produse din domeniile de competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, inclusiv a materialelor care vin în contact cu produsele alimentare plasate pe piață, cu excepția celor aflate în

		uz pe întreg lanțul alimentar. Protecția consumatorilor în domeniul serviciilor prestate de prestatorii de servicii medicale. Respectarea condițiilor de licențiere, de autorizare sau de certificare conform domeniului aferent
5	Inspectoratul pentru Protecția Mediului	Protecția mediului, a aerului atmosferic, a florei și faunei, a resurselor forestiere, piscicole, acvatice, a solului, subsolului și a resurselor naturale. Respectarea corectitudinii calculului și a volumului plăților virate la buget pentru poluarea mediului, pentru depozitarea deșeurilor de producție, pentru emisiile și deversările de poluanți. Gestionarea deșeurilor și a substanțelor chimice. Supravegherea grupurilor/categoriilor de produse din domeniile de competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. Respectarea condițiilor de licențiere, de autorizare sau de certificare conform domeniului aferent
6	Serviciul Vamal	Respectarea măsurilor de politică economică, respectarea drepturilor de import și de export la introducerea și la scoaterea bunurilor în/de pe teritoriul Republicii Moldova. Respectarea legislației vamale la introducerea și la scoaterea bunurilor în/din destinația vamală. Respectarea condițiilor de licențiere, de autorizare sau de certificare conform domeniului aferent
7	Serviciul Fiscal de Stat	Domeniul fiscal, respectarea obligațiilor pecuniare față de bugetul public național în limita competențelor stabilite de lege, a obligațiilor față de bugetul asigurărilor sociale de stat, calcularea corectă și virarea în termen a primelor de asigurare obligatorii de asistență medicală. Respectarea condițiilor de licențiere, de autorizare sau de certificare conform domeniului aferent
8	Agencia Națională Transport Auto	Îndeplinirea condițiilor stipulate în acordurile internaționale din domeniul transportului rutier. Protecția consumatorilor în domeniul transportului rutier. Combaterea transportului rutier ilicit. Respectarea de către operatorii de transport rutier a cerințelor de calitate și securitate în cadrul prestării serviciilor de transport rutier de persoane și de mărfuri. Respectarea procesului tehnologic de către operatorii de transport rutier, organismele de certificare, autogări și stațiile publice. Respectarea cerințelor referitoare la activitățile conexe transportului rutier. Respectarea regulilor de exploatare a tractoarelor, a vehiculelor autopropulsate, ameliorative, de construcție a drumurilor, a altor vehicule, a remorcilor. Supravegherea grupurilor/categoriilor de produse din domeniile de competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. Respectarea condițiilor de înregistrare/de autorizare conform domeniului aferent
9	Autoritatea Aeronautică Civilă	Siguranța zborurilor. Calitatea serviciilor prestate de aviația civilă. Protecția consumatorilor în domeniul transportului aeronautic. Securitatea aeronautică.

		Respectarea condițiilor de autorizare sau de certificare conform domeniului aferent
10	Agencia Navală	Securitatea și siguranța navigației pe căile navigabile interne și în raza portuară. Calitatea și inofensivitatea serviciilor de transport naval și a navigației în general. Protecția consumatorilor în domeniul transportului naval. Respectarea cerințelor de securitate și calitate a navelor, a mijloacelor tehnice plutitoare, a instalațiilor și mecanismelor navale. Supravegherea grupurilor/categoriilor de produse din domeniile de competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. Respectarea condițiilor de autorizare sau de certificare conform domeniului aferent
11	Inspectoratul de Stat al Muncii	Respectarea prevederilor legale referitoare la raporturile de muncă, intermedierea muncii și activitatea agențiilor private și a intermediarilor nelicențiați care desfășoară activități legate de plasarea în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova. Securitatea și sănătatea în muncă, respectarea corectitudinii în stabilirea, calcularea și plata indemnizațiilor de incapacitate temporară de muncă achitate de angajator. Respectarea condițiilor de licențiere conform domeniului aferent
12	Agencia Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice	Securitatea activităților nucleare și radiologice. Protecția personalului, populației, bunurilor și a mediului împotriva impactului negativ al radiațiilor ionizante. Respectarea regulilor de evidență la nivel de stat a surselor de radiații ionizante, a materialului nuclear, a deșeurilor radioactive, a persoanelor fizice și juridice, a dozelor individuale admisibile. Respectarea prevederilor legale privind condițiile de securitate nucleară și radiologică, de securitate fizică a obiectivelor nucleare și radiologice, de neproliferare a armelor nucleare și a domeniilor conexe acestora, în conformitate cu prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Respectarea condițiilor de autorizare sau de certificare conform domeniului aferent
13	Agencia Feroviară	Siguranța transportului feroviar. Calitatea serviciilor de transport feroviar. Protecția consumatorilor în domeniul transportului feroviar. Respectarea cerințelor de siguranță și calitate a vehiculelor feroviare, a elementelor de infrastructură feroviară, a instalațiilor și echipamentelor feroviare. Supravegherea conformității constituenților de interoperabilitate cu cerințele esențiale. Respectarea condițiilor de autorizare sau de certificare conform domeniului aferent
14	Agencia Medicamentului și Dispozitivelor Medicale	Supravegherea și controlul circulației preparatelor medicamentoase, a produselor farmaceutice și parafarmaceutice și a dispozitivelor medicale. Supravegherea și controlul activității farmaceutice. Protecția consumatorilor în domeniul preparatelor medicamentoase, al produselor farmaceutice și parafarmaceutice, precum și al serviciilor puse la dispoziția

		consumatorului de întreprinderile și instituțiile farmaceutice. Circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor. Respectarea condițiilor de licențiere, de autorizare sau de certificare conform domeniului aferent.
--	--	--

2. Lista autorităților publice care aplică prezenta lege în măsura în care aceasta nu contravine prevederilor legale privind activitatea de control și supraveghere a acestor autorități

- 1) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;
- 2) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației;
- 3) Consiliul Audiovizualului;
- 4) Consiliul Concurenței;
- 5) Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.”

Art. VIII. – Legea nr. 209/2022 pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 246–250, art. 480), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul V punctul 55:

articolul 52⁴ :

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Prestatorii de servicii de plată pot fi exceptați de la obligația aplicării autentificării stricte a clienților, sub rezerva unor condiții specifice și limitate în funcție de nivelul de risc pe care îl implică serviciul de plată furnizat, de valoarea și/sau frecvența operațiunii de plată și de canalul de plată utilizat pentru executarea acesteia, în condițiile actelor normative ale Băncii Naționale.”

la alineatul (7), după cuvintele „prestatorii de servicii de plată” se introduce textul „, precum și privind exceptarea prestatorilor de servicii de plată de la obligația aplicării autentificării stricte a clienților în vederea punerii în aplicare a prevederilor alin. (3¹).”.

2. La articolul VII alineatul (3), textul „peste 2 ani de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova” se substituie cu textul „la data de 1 februarie 2025.”.

Art. IX. – (1) Prezenta lege intră în vigoare după cum urmează:

- a) art. I, IV, VI și VIII intră în vigoare la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;
- b) art. II, prin derogare de la art. 56 alin. (2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, intră în vigoare din data de 12 ianuarie 2024;

c) art. V și VII intră în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;

d) art. III pct.1 intră în vigoare la expirarea termenului de 6 luni de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Prevederile art. I (referitoare la modificarea art. 35 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei) se aplică și în privința cererilor de suportare/compensare a cheltuielilor, depuse la Banca Națională a Moldovei și nesoluționate la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile acesteia.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Sinteza
rezultatelor examinării amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător)
(nr.77 din 07.03.2024), II lectură

<i>Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare sau completare</i>	<i>Propunerile de modificare și completare</i>	<i>Amendamentele deputaților, propunerile și obiecțiile comisiilor parlamentare și Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, conținutul acestora</i>	<i>Rezultatele examinării</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
	<p>Art. II. – Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 181-184, art. 595), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. În denumirea legii, cuvintele „asupra activității de întreprinzător” se exclud.</p>		
<p>Articolul 1. Scopul, obiectul de reglementare și domeniul de aplicare a prezentei legi</p> <p>(1) Scopul prezentei legi constă în consolidarea cadrului juridic și instituțional în domeniul efectuării controlului de stat asupra activității de întreprinzător, denumit în continuare control.</p>	<p>2. La articolul 1:</p> <p>alineatul (1) se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „În măsura în care prevederile legilor de specialitate fac referință la prezenta lege, dispozițiile prezentei legi se aplică în raport cu activitatea organelor de control asupra obiectelor</p>	<p><u><i>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului.</i></u></p> <p>Art. II, modificarea Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.</p> <p>1. Art. 1:</p> <p>- alin. (1), potrivit enunțului propus în completare, rezultă, că „în măsura în care prevederile legilor de</p>	<p><u><i>Se sustine.</i></u></p> <p>Norma propusă presupune „obiecte” pasibile de a fi</p>

<p>(11) Prezenta lege are următoarele obiective:</p> <p>a) asigurarea unui nivel mai înalt de protecție a mediului, vieții, sănătății și proprietății persoanelor;</p> <p>b) supravegherea introducerii și circulației pe piață a produselor în vederea asigurării siguranței acestora;</p> <p>c) implementarea sistemului de analiză a riscurilor în baza criteriilor de risc.</p> <p>(2) Prezenta lege reglementează:</p> <p>a) organizarea și desfășurarea controlului;</p> <p>b) stabilirea principiilor fundamentale ale controlului;</p> <p>c) stabilirea procedurii de efectuare a controlului.</p> <p>(3) Dispozițiile prezentei legi se aplică în măsura în care nu contravin prevederilor legislației în vigoare privind activitatea de control și supraveghere a autorităților publice centrale de reglementare – a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, Consiliului Concurenței, Consiliului Coordonator al Audiovizualului – în limita domeniilor de activitate ale acestora.</p>	<p>și persoanelor care nu practică activitatea de întreprinzător.”;</p> <p>alineatul (1¹) litera a) se completează cu textul „ , precum și protecției drepturilor și libertăților fundamentale prevăzute de Constituția Republicii Moldova”;</p> <p>la alineatul (3), cuvintele „Coordonator al” se exclud;</p>	<p>specialitate fac referință la lege, dispozițiile acesteia se vor aplica în raport cu activitatea organelor de control asupra obiectelor și persoanelor care nu practică activitatea de întreprinzător”. Privitor la „controlul de stat asupra obiectelor” relevăm, că nu este clar, asupra căror obiecte se vor aplica prevederile legii, în situația în care art. 2 definește noțiunea „obiect al controlului”. Respectiv, se impune o concretizare în acest sens;</p> <p>- alin. (1¹) lit. a), privitor la includerea în obiectivul legii și a „protecției drepturilor și libertăților fundamentale prevăzute de Constituția Republicii Moldova”, menționăm, că potrivit normei cuprinse la acest alineat, legea are drept obiectiv „asigurarea unui nivel mai înalt de protecție a mediului, vieții, sănătății și proprietății persoanelor”. În corelare cu „drepturile și libertățile fundamentale” reglementate de Constituție, relevăm, că dreptul la viață și la integritate fizică și psihică (art. 24), dreptul la ocrotirea sănătății (art. 36), dreptul la un mediu înconjurător sănătos (art. 37), dreptul la proprietate privată și protecția acesteia (art. 46) sunt incluse în Capitolul II din Constituție. Astfel, dreptul la protecția</p>	<p>controlate, așa cum sunt definite la art.2, care aparțin sau sunt utilizate de către persoanele în cauză. Alternativ se poate de schimbat cu locul – „control asupra persoanelor care nu practică activitatea de întreprinzător și/sau obiectelor utilizate de acestea sau în proprietatea acestora”.</p> <p>Nu se sustine.</p> <p>În ceea ce ține acțiunile inspectorului și cerințele legale care sunt verificate, nu în toate cazurile de exemplu protecția mediului (ca și valoare intrinsecă) este echivalent cu protecția dreptului la un mediu înconjurător sănătos (așa cum este expus în art.37 din Constituție), în cazul dat protecția mediului (și obligațiile Moldovei în plan internațional) au un înțeles mult mai larg; la</p>
--	--	---	--

<p>(4) Dispozițiile prezentei legi nu se extind asupra:</p> <p>a) activității organelor de urmărire penală, inclusiv asupra acțiunilor de control efectuate de organele de urmărire penală, necesare începerii și desfășurării urmăririi penale;</p> <p>b) controalelor efectuate de organele de control în procesul auditului public extern și intern asupra modului de formare, administrare și utilizare a resurselor financiare publice și asupra administrării patrimoniului public, care sînt reglementate de legi speciale;</p> <p>c) controalelor aplicate în domeniul financiar (bancar și nebanca);</p> <p>d) controalelor aplicate procesului de trecere a frontierei de stat și controalelor aplicate în domeniul vamal, cu excepția controlului vamal ulterior prin audit postvămuire. Pentru acesta din urmă, prevederile prezentei legi se aplică doar în partea ce ține de înregistrare, supraveghere și raportare a controalelor în Registrul de stat al controalelor;</p> <p>e) controalelor efectuate de către Serviciul Fiscal de Stat, cu excepția înregistrării, supravegherii și raportării controalelor în Registrul de stat al controalelor;</p>	<p>la alineatul (6), textul „nu se aplică prevederile art. 18 alin. (1) din prezenta lege” se substituie cu textul „, și controlul în domeniul protecției</p>	<p>mediului, vieții, sănătății și proprietății care constituie obiectul de reglementare a legii fac deja parte din categoria „drepturilor fundamentale” consacrate în Capitolul II din Constituție.</p> <p>În acest context, sugerăm substituirea cuvintelor „protecției drepturilor și libertăților fundamentale” cu cuvintele „precum și altor drepturi și libertăți fundamentale”. Obiecția este valabilă și pentru art. 51 alin. (3) lit. a), b) și c), art. 19 alin. (1) pct.2) și art. 291 alin. (1);</p> <p>- alin. (6):</p> <p>a) privitor la utilizarea terminologiei „domeniul protecției mediului”, menționăm, că termenul „protecția mediului” este întrebuintat în Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător ca o forma prescurtată a termenului „protecția mediului înconjurător” (a se vedea preambulul legii), pentru care motiv sugerăm substituirea cuvintelor „protecției mediului” cu cuvintele „protecției mediului înconjurător”;</p> <p>b) cu referire la enunțul al doilea propus în completare:</p> <p>- în partea ce ține de întrebuintarea textului „în condițiile stabilite de legile care reglementează activitatea de control în</p>	<p>fel și dreptul la proprietate (art.46) se referă la garantarea dobîndirii proprietății și nu la asigurarea integrității fizice a acestuia ș.a.m.d.</p> <p>Trimiterea la Constituție este importantă pentru a nu admite alte interpretări prea largi și neadecvate.</p> <p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine partial,</u> în prezent (în temeiul Dispoziției Guvernului nr.108/2023, Planul de reformare a sistemului</p>
---	---	--	---

<p>f) controalelor efectuate pentru identificarea cazurilor/faptelor de desfășurare a activității de întreprinzător fără înregistrare la Agenția Servicii Publice sau la o altă autoritate publică competentă conform legii ori cu act de înregistrare declarat nevalabil.</p> <p>(5) Pentru controlul operațiunilor de transport, precum și pentru controlul vehiculelor rutiere, materialului rulant, aeronavelor și navelor, efectuate de organele de control în domeniul transporturilor în scopul supravegherii siguranței și securității, nu se aplică prevederile prezentei legi în partea ce ține de planificarea controlului, întocmirea planului controalelor și periodicitatea controalelor planificate, inițierea și notificarea controalelor, conținutul și procedura de emiterе/înregistrare a delegației de control.</p> <p>(6) Pentru controlul efectuat în baza Legii nr.50 din 28 martie 2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și bunăstare a animalelor, precum și pentru controlul privind respectarea legislației din domeniul</p>	<p>mediului și folosirii raționale a resurselor naturale, prevederile art. 18 alin. (1) din prezenta lege se aplică la decizia conducerii organului de control. În condițiile stabilite de legile care reglementează activitatea de control în domeniile indicate, prevederile de la art. 18 alin. (1) nu vor fi aplicate, la decizia conducerii organului de control, dacă aceasta o impune metoda de control selectată, aspecte specifice ale produselor, serviciilor sau obiectelor verificate sau nivelul înalt de risc și profilul/istoricul persoanei controlate, cu scopul asigurării unui control mai eficient și atingerea unui nivel mai înalt de conformare a persoanei controlate.”</p>	<p>domeniile indicate”, considerăm că această formulare necesită a fi examinată în corelare cu legile de referință, în sensul, dacă acestea stabilesc „condițiile” de aplicare a prevederilor art. 18 alin. (1) din lege.</p> <p>Spre exemplu, conform art. 26 alin. (4) din Legea nr. 1515/1993, ”controlul de stat al persoanelor care practică activitate de întreprinzător se planifică, se efectuează și se înregistrează în conformitate cu prevederile Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător”. În același timp, în conformitate cu art. 27 alin. (1), ”inspectorul principal de stat al mediului, inspectorii principali raionali ai mediului și, în absența lor, adjuncții acestora au dreptul:</p> <p>a) de a sigila instalații, echipamente tehnice, încăperi și alte bunuri mobile și imobile utilizate în activități neautorizate/ilicite de dobândire a resurselor naturale;</p> <p>b) de a suspenda și interzice proiectarea, construcția, reconstrucția obiectivelor industriale, agricole și de menire socială, lucrările de exploatare a resurselor naturale și alte lucrări în caz de depistare a încălcărilor reglementărilor de protecție a mediului și folosire rațională a resurselor naturale, dacă acestea pot conduce la</p>	<p>de control de stat) deja este elaborat un proiect de lege pentru modificarea a peste 37 de legi sectoriale pentru o mai bună racordare cu Legea nr.131/2012, inclusiv pentru includerea detaliilor necesare. În acest sens, dintre toate domeniile indicate în alin.(6) doar în legile ce se referă la protecția mediului nu sunt la moment prevăzute aceste aspecte despre control cu sau fără notificare prealabilă.</p>
---	---	--	---

<p>muncii, securității și sănătății în muncă, nu se aplică prevederile art.18 alin.(1) din prezenta lege.</p>		<p>poluarea mediului și folosirea neautorizată/nerațională a resurselor naturale;</p> <p>c) de a suspenda, total sau parțial, orice activitate, din proprie inițiativă sau la propunerea autorităților administrației publice locale, în caz de depistare a încălcărilor reglementărilor de protecție a mediului și folosire rațională a resurselor naturale, dacă acestea pot conduce la poluarea mediului și folosirea neautorizată/nerațională a resurselor naturale;</p> <p>d) de a îndeplini măsurile prevăzute la lit. a), b) și c) cu respectarea procedurii de contestare, precum și în limitele și modul stabilite în Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător...”</p> <p>Alte norme referitoare la aplicarea Legii nr. 131/2012 nu există. De aceea, în situația în care se intenționează de a aplica prevederile Legii nr. 131/2012 în coroborare cu actele normative din domeniile specificate la art. 1, urmează ca aceste legi să fie modificate în sensul stabilirii situațiilor avute în vedere prin introducerea textului „în condițiile stabilite de legile care reglementează activitatea de control în domeniile indicate, prevederile de la art. 18 alin. (1) nu vor fi aplicate.....”. În cazul acceptării</p>	<p><u>Nu se sustine.</u></p> <p>Norma vine să prevadă unele repere metodologice, de care se poate ghida conducerea organului de control. Amintim că în prezent în genere nu este prevăzut nici un reper, ca rezultat organele pur și simplu aplică în toate cazurile dreptul de a nu</p>
---	--	--	---

		<p>propunerii înaintate, urmează ca Art. IV din proiect să fie completat cu o prevedere, prin care Guvernul va fi abilitat ca într-o anumită perioadă de timp, să prezinte propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu legea;</p> <p>- mecanismul propus, în partea ce ține de neaplicarea prevederilor art. 18 alin. (1) din lege, îl considerăm a fi unul ambiguu din motivul, că nu explică în ce mod organul de control va lua decizia de a nu aplica prevederile art. 18 alin. (1), dacă „aceasta impune metoda de control selectată, aspecte specifice ale produselor, serviciilor sau obiectelor verificate sau nivelul înalt de risc și profilul/istoricul persoanei controlate, cu scopul asigurării unui control mai eficient și atingerea unui nivel mai înalt de conformitate a persoanei controlate”.</p> <p>Ținând cont de principiile legiferării stabilite la art. 3 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și de constatările Curții Constituționale cuprinse în Hotărârea nr. 26/2016, care statuează, că pentru a exclude orice echivoc, textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure, apreciem necesar revederea textului vizat.</p>	<p>anunța controlul planificat.</p>
<p>(3) Dispozițiile prezentei legi se aplică în măsura în care nu contravin</p>	<p>la alineatul (3), cuvintele „Coordonator al” se exclud;</p>	<p><u>Dna Veronica ROSCA, deputată în Parlament</u></p>	<p><u>Se sustine.</u></p>

<p>prevederilor legislației în vigoare privind activitatea de control și supraveghere a autorităților publice centrale de reglementare – a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, Consiliului Concurenței, Consiliului Coordonator al Audiovizualului – în limita domeniilor de activitate ale acestora.</p>		<p>1) Proiectul de lege se completează la Art. II cu următorul text:</p> <p>„Art. II. – Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 181-184, art. 595), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La pct. 2 - Articolul 1 alin. (3), după textul: „Consiliului Coordonator al Audiovizualului”, se completează cu textul: „Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal”.</p> <p>Argumentare</p> <p>Modificările propuse în amendament la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător), număr de înregistrare 77 din 06.03.2024, vizează:</p> <ul style="list-style-type: none"> -includerea CNPDCP în lista autorităților prevăzute la art. 1 alin. (3) și, respectiv, în pct. 1 și în pct. 2 al Anexei la Legea nr. 131/2012; - modificarea unor prevederi ale Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. <p>Accentuăm faptul că, în corespundere cu art. 19 din Legea nr. 133/2011, CNPDCP efectuează controlul asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal în</p>	
--	--	--	--

		<p>corespondere cu cerințele Legii privind protecția datelor cu caracter personal, în condiții de imparțialitate și independență. Controlul protecției datelor este reglementat la Capitolul V din lege, în special, art. 27 statuează procedura primirii și soluționării plângerilor de către Centru.</p> <p>Astfel, efectuarea verificării/controlului legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal de către CNPDCP, constatarea încălcărilor prevederilor legale din domeniu, constatarea faptelor contravenționale, precum și realizarea sarcinilor de agent constator are loc în baza Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal și Codului contravențional, în marea majoritate a cazurilor, în temeiul plângerilor subiecților de date, prin solicitarea de informații din oficiu, fără a efectua controale planificate sau cu ieșire la fața locului.</p> <p>Specificăm că CNPDCP nu a efectuat și nu are capacitatea de a efectua controale planificate asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele Legii nr. 133/2011, în special având în vedere numărul mare de plângeri parvenite din partea subiecților de date, care deplâng operațiuni neconforme a</p>	
--	--	---	--

		<p>datelor cu caracter personal ce îi vizează, motiv pentru care se propune a fi operate modificări la art. 26 al actului legislativ menționat supra.</p> <p>Prin urmare, menționăm că potrivit art. 27 alin. (1) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, subiectul datelor cu caracter personal care consideră că prelucrarea datelor sale nu este conformă cu cerințele prezentei legi poate înainta CNPDCP o plângere [...].</p> <p>Astfel, în situația în care, o anumită persoană fizică, prin plângerea depusă, doar pretinde sau consideră că anumite drepturi garantate de Legea nr. 133/2011 nu i-au fost realizate sau că datele sale au fost prelucrate neconform, CNPDCP are obligația de a investiga cazul prin efectuarea unui control în vederea stabilirii circumstanțelor de fapt deplânse de subiectul de date, indiferent dacă la momentul depunerii plângerii au fost sau nu identificate anumite criterii de risc pentru drepturile și libertățile fundamentale, așa cum reiese din noile obiective care se propun a fi incluse în Legea nr. 131/2012. Or, doar în cadrul controlului, examinând toate circumstanțele, CNPDCP poate să estimeze riscurile în legătură cu prelucrarea neconformă a datelor și prejudiciile aduse la adresa drepturilor</p>	
--	--	---	--

subiectului de date și să vină cu o decizie obiectivă pe caz. Mai mult, urmează a remarca faptul că, și în prezent, unii petenți contestă răspunsurile oferite de CNPDCP urmare a examinării plângerilor (celor care nu se încadrează în cerințele prevăzute la art. 27 alin. (1) Legii 133/2011), insistând asupra examinării acestora anume în procedură de control, în condițiile legii precitate.

În susținerea celor relatate supra, se va nota că Legea nr. 133/2011 (art. 27), oferă dreptul oricărei persoane fizice de a depune o plângere la CNPDCP în cazul în care consideră (adică persoana apreciază subiectiv prin prisma opiniei sale) că prelucrarea datelor cu caracter personal care o vizează încalcă legea. Respectiv, legea nu condiționează persoana fizică de a însoți plângerea cu informații despre riscurile/pericolele determinate în legătură cu pretinsa prelucrare a datelor cu caracter personal, ordine în care plângerea lui nu poate fi respinsă din motiv că nu au fost identificate riscurile evaluate pentru a putea fi luată în control plângerea.

Un alt aspect care urmează a fi menționat este termenul de efectuare a controlului prevăzut la art. 4 alin. (14) și art. 22 alin. (1), alin. (2) și alin. (22)-(24) ale Legii nr. 131/2012. Astfel, remarcăm că durata controlului statuată de Legea nr. 131/2012

		<p>este extrem de mic/insuficient pentru desfășurarea unui control în domeniul protecției datelor cu caracter personal.</p> <p>Prevederile acestor articole contravin dispozițiilor din Legea nr. 133/2011 - lege specială – care, la art. 27, stabilește că termenul de examinare și soluționare a plângerii înaintate cu respectarea alin. (1) este de 3 luni, cu posibilitatea prelungirii justificate a acestuia la fiecare 30 de zile, în funcție de complexitatea cauzei, volumul de informații ce urmează a fi obținute și analizate, comportamentul participanților vizați, conduita autorităților relevante și importanța procedurii administrative pentru partea interesată, dar nu mai mult de 6 luni. După obținerea tuturor informațiilor și analiza acestora, CNPDCP finalizează examinarea și soluționarea plângerii în cel mult 30 de zile.</p> <p>Totodată, urmează a fi scoase în evidență reglementările statuate la art. 28 din Legea nr. 131/2012, care prevede încheierea procedurii de control prin întocmirea unui proces-verbal de control, dispoziții care contravin procedurilor stabilite de Legea nr. 133/2011. Or, controlul legalității prelucrării datelor cu caracter personal se finalizează prin emiterea unei decizii motivate, în conformitate cu prevederile art. 27 alin. (3) al legii precitate. Același</p>	
--	--	--	--

alineat prevede că decizia privind constatarea încălcării legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal și probele acumulate, servesc drept temei pentru întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, în condițiile Codului contravențional al Republicii Moldova.

Pornind de la prevederile menționate supra, CNPDCP nu poate încheia procedura de control prin întocmirea unui proces-verbal de control, dat fiind că Legea nr. 133/2011 statuează expres emiterea de decizii la finalizarea controlului, astfel, în cazul CNPDCP, procesul-verbal de control nu poate substitui decizia și procesul-verbal cu privire la contravenție.

Reiterăm că, decizia privind constatarea încălcării legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal servește drept temei legal pentru întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, în condițiile Codului contravențional al Republicii Moldova. Or, actul administrativ emis de CNPDCP, prin care se constată încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal este obligatoriu, prealabil și inerent constatării contravenției în ordinea Codului Contravențional.

		<p>Suplimentar la cele menționate supra, se va remarca că, consultând practica autorităților de protecție a datelor din alte state, nu au fost identificate proceduri de efectuare a controalelor similare celor impuse prin Legea nr. 131/2012, or, fiecare autoritate are stabilită în legislația de profil procedura sa de efectuate a investigațiilor.</p> <p>Prin urmare, la efectuarea controlului legalității prelucrării datelor cu caracter personal de către persoanele care practică activitate de întreprinzător Centrul va aplica prevederile Legii nr. 133/2011 și ale Legii nr.131/2012, în măsura în care nu contravin.</p> <p>Mai mult, în cadrul controlului, Centrul poate decide suspendarea sau încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal în privința persoanelor care practică activitate de întreprinzător în cazuri „foarte grave”, în sensul prevăzut de Legea nr.131/2012 privind controlul de stat.”</p> <p>Menționăm că modificările propuse nu vor avea nici un impact negativ asupra activității CNPDCP și asupra sferei economice. Mai mult, se va asigura o monitorizare/control coerent a prelucrării datelor cu caracter personal în baza plângerilor parvenite din partea subiecților de date.</p>	
--	--	--	--

		<p>La fel, va fi asigurată corespunderea cu cadrul normativ european, în partea ce vizează sarcinile și atribuțiile unei autorități de supraveghere a conformității prelucrării datelor cu caracter personal. Se va asigura o concordanță și compatibilitate cu Regulamentul (UE) 2016/679, precum și cu principiul autonomiei și independenței CNPDCP în exercitarea procedurilor de control privind verificarea conformității prelucrării datelor cu caracter personal inițiate.</p>	
<p>Articolul 2. Noțiuni principale În sensul prezentei legi, noțiunile principale utilizate au următoarele semnificații: obiect al controlului – unitate structurală/funcțională a persoanei care practică activitate de întreprinzător, care înglobează un set distinct de aspecte ce necesită a fi supuse controlului într-un domeniu de control (bunuri, procese, servicii, documente, purtători de informație), asupra cărora poate fi aplicat întregul spectru de criterii de risc la planificarea controlului și în urma analizei cărora poate fi constatată respectarea cerințelor cadrului legislativ; persoană supusă controlului (persoană controlată) – orice persoană fizică și/sau juridică care practică activitate</p>	<p>3. Articolul 2: După noțiunea „delegație de control” se introduce noțiunea „inspector” cu următorul cuprins: „inspector – persoana împuternicită prin delegație de control să efectueze controlul de stat”; la noțiunea „obiect al controlului”, cuvintele „care practică activitate de întreprinzător” se exclud; la noțiunea „persoană supusă controlului (persoană controlată)”, cuvintele „practică activitate de întreprinzător și” se exclud.</p>	<p><u><i>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului</i></u> Art. 2: - noțiunea „inspector”, având în vedere, că potrivit acestei noțiuni, inspector va fi persoana împuternicită prin delegație de control să efectueze controlul de stat, iar conform noțiunii „delegație de control” aceasta semnifică un act în baza căruia se inițiază controlul planificat și/sau inopinat, sugerăm substituirea cuvintelor „controlul de stat” cu cuvintele „controlul planificat și/sau inopinat”; - noțiunea „obiect al controlului”, ținând cont de conceptul proiectului de lege, potrivit căruia controlului de stat vor fi supuse persoanele care practică/nu practică activitate de întreprinzător, pentru a fi în acord cu noțiunea „persoană supusă controlului (persoană controlată),</p>	<p><u>Se susține.</u></p>

<p>de întreprinzător și este pasibilă controlului. O subdiviziune a persoanei poate fi considerată persoană separată în cazul în care este identificată în calitate de obiect deplin al controlului într-un domeniu de control și este situată în locație separată de sediul persoanei juridice din care face parte; plan al controalelor (plan) – rezultat al analizei riscurilor, în baza criteriilor de risc, prin care se identifică persoanele care vor fi controlate, prioritatea acestora și ordinea în care vor fi controlate, în dependență de riscul aferent fiecărei persoane în parte, și document în temeiul căruia este luată decizia unui organ de control de a desfășura un număr exact de controale planificate asupra unui număr prestabilit de persoane pe parcursul unui an calendaristic;</p>		<p>recomandăm substituirea cuvintelor „care practică activitate de întreprinzător” cu cuvintele „supusă controlului”.</p>	
<p>Articolul 3¹. Planul de gestionare a situațiilor de criză (1) Organul de control, în limitele competenței, este obligat să elaboreze și să propună Guvernului pentru aprobare un plan de gestionare a situațiilor de criză în vederea asigurării inofensivității și siguranței produselor. Planul va stabili expres:</p>	<p>4. Articolul 3¹ va avea următorul cuprins: „Articolul 3¹. Planul de gestionare a situațiilor de criză (1) Ca răspuns la evenimente excepționale cu caracter natural, tehnogen sau biologic-social, datorită cărora se creează riscuri majore sistemice pentru societate la nivel național sau regional, care</p>	<p><u><i>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului</i></u> Art. 3¹: - alin. (1) enunțul întâi, pentru precizia normei, cuvintele „nu sunt” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „nu constituie”; - alin. (2) în corelare cu alin. (3), se solicită unificarea termenului „proprietatea populației” și „proprietatea persoanelor”;</p>	<p><u>Se susține.</u></p>

<p>a) nivelul riscului a cărui prevenire, înlăturare sau diminuare pînă la o limită acceptabilă este dificilă;</p> <p>b) complexul de măsuri și acțiuni necesare pentru gestionarea situațiilor de criză, inclusiv identificarea componenței și crearea grupului de gestionare a situațiilor de criză;</p> <p>c) modul de informare a consumatorilor, respectarea principiilor transparenței și proporționalității.</p> <p>(2) Grupul de gestionare a situațiilor de criză, creat în conformitate cu planul de gestionare a situațiilor de criză, va efectua colectarea și evaluarea informației disponibile, identificarea variantelor posibile de acțiuni și măsuri pentru înlăturarea și/sau diminuarea efectivă și oportună a riscurilor pentru mediu, sănătatea, viața și proprietatea persoanelor. În grupul de gestionare a situațiilor de criză sînt incluși, după caz, experți necesari pentru acordarea consultațiilor științifice, grupul avînd dreptul de a solicita ajutor de la orice persoană ale cărei cunoștințe și experiență sînt necesare pentru gestionarea eficientă a situațiilor de criză.</p>	<p>impun o intervenție urgentă și coordonată a mai multor autorități și instituții publice, dar care încă nu sunt temei suficient pentru instituirea stării de urgență, se aprobă și se publică pe portalul „controale.gov.md” planuri de gestionare a situațiilor de criză. Planul de gestionare a situațiilor de criză se aprobă de Guvern, dacă legile de specialitate nu prevăd altfel.</p> <p>(2) Organul de control, în limitele competenței, este obligat să elaboreze și să propună pentru aprobare și publicare planul de gestionare a situației de criză, în vederea înlăturării sau diminuării pericolelor și riscurilor identificate, asigurării și restabilirii nivelului necesar de siguranță, securitate și inofensivitate pentru produse, servicii, construcții sau alte bunuri (îmobile sau mobile) care, datorită evenimentelor excepționale, au fost identificate drept izvoare de risc sistemic major pentru mediu, viața, sănătatea sau proprietatea populației.</p> <p>(3) Planul va stabili expres:</p> <p>a) situația curentă cu identificarea pericolelor care au creat situația de criză și cauzele acestor pericole, precum și nivelul riscului a cărui prevenire, înlăturare sau diminuare</p>	<p>- alin. (4) enunțul al doilea, pentru un spor de precizie normativă, cuvântul „grupul” se va substitui cu cuvintele „grupul de gestionare a situațiilor de criză”.</p>	
--	--	---	--

	<p>până la o limită acceptabilă este dificilă;</p> <p>b) identificarea componenței grupului de gestionare a situațiilor de criză, care va include reprezentanții autorităților și instituțiilor vizate, experți și reprezentanții mediului academic și, după caz, reprezentanții mediului de afaceri, altor structuri sau entități relevante;</p> <p>c) măsurile și acțiunile necesare pentru gestionarea situațiilor de criză, cu identificarea termenelor pentru realizare și estimarea rezultatelor scontate;</p> <p>d) modul de informare a societății, agenților economici, consumatorilor sau grupurilor de risc;</p> <p>e) lista persoanelor și obiectelor care necesită a fi supuse controlului în cadrul realizării Planului de gestionare a situației de criză, scopul controlului și metoda de control. În situația în care nu poate fi identificată lista persoanelor, se va prevedea cu suficiente detalii categoriile de obiecte, cu specificarea bunurilor sau activităților desfășurate la aceste obiecte, la care urmează să se desfășoare vizite de control.</p> <p>(4) Grupul de gestionare a situațiilor de criză, creat în conformitate cu</p>		
--	---	--	--

	<p>planul de gestionare a situațiilor de criză, va efectua încontinuu colectarea și evaluarea informației disponibile, identificarea variantelor posibile de acțiuni și măsuri pentru înlăturarea și/sau diminuarea efectivă și oportună a riscurilor pentru mediu, sănătatea, viața și proprietatea persoanelor. În funcție de evoluția crizei gestionate, grupul propune modificarea planului de gestionare a situației de criză, dacă este cazul.”</p>		
<p>Articolul 3². Prevenirea încălcării legislației și consultarea persoanei supuse controlului</p> <p>(1) În vederea aplicării corecte și unitare a prevederilor legislației, organele de control au obligația de a acorda suport consultativ persoanelor fizice și juridice care practică activitate de întreprinzător.</p> <p>(2) Pentru realizarea funcției de consultare, organele de control:</p> <p>a) elaborează și publică pe paginile web oficiale ale acestora procedurile privind acordarea suportului consultativ și cele de control, care să fie urmate de către persoanele competente să efectueze controlul;</p> <p>b) publică pe paginile web oficiale ale acestora spețe cu frecvență sporită, încălcările tipice constatate, precum și</p>	<p>5. La articolul 3² alineatul (2): după cuvintele „realizarea funcției de consultare” se introduc cuvintele „și promovare a conformării voluntare”; litera d) se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „La identificarea recomandărilor de înlăturare a neconformităților constatate, care urmează a fi incluse în procesul-verbal de control, se vor selecta cele mai raționale și eficiente modalități de înlăturare și prevenire a apariției acestor neconformități în viitor.”</p>	<p><u><i> Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului </i></u></p> <p>Art. 3²:</p> <p>- varianta actuală a alin. (1) dispune, că „în vederea aplicării corecte și unitare a prevederilor legislației, organele de control au obligația de a acorda suport consultativ persoanelor fizice și juridice care practică activitate de întreprinzător”. După cum s-a menționat anterior, conceptul proiectului de lege este de a se aplica dispozițiile Legii nr.131/2012, atât persoanelor care practică activitate de întreprinzător, cât și persoanelor care nu practică activitate de întreprinzător. În acest context, sesizăm o discordanță, atât cu denumirea Legii nr.131/2012, cit și cu prevederile ei. Consecvent, apare întrebarea, dacă norma alin. (1) nu necesită a fi modificată sau, această normă</p>	<p><u>Nu se sustine.</u></p> <p>Tot articolul 3² se referă la garanții și obligații anume în raport cu agenții economici. În raport cu atribuțiile autorității (Cancelaria de Stat), aceasta s-a expus că art. 11 intenționat nu este modificat, odată ce Cancelaria de Stat nu are capacități și resurse suficiente să se preocupe de alte entități decât de agenți economici.</p>

<p>recomandările și prescripțiile emise pentru cazurile respective;</p> <p>c) elaborează și publică pe paginile web oficiale materiale documentare și ghiduri, destinate informării asupra drepturilor și obligațiilor organelor de control, drepturilor și obligațiilor persoanelor supuse controlului; asupra legislației relevante în vigoare, cu indicarea posibilelor încălcări admise de persoanele supuse controlului, a faptelor ce constituie contravenții, a sancțiunilor corespunzătoare și altor măsuri aplicabile – pentru fiecare organ de control;</p> <p>d) exercită activ, în cadrul fiecărui control, rolul de consultare pentru evitarea încălcării prevederilor legislației.</p> <p>Articolul 11. Atribuțiile autorității de supraveghere a controalelor</p> <p>Autoritatea de supraveghere a controalelor are următoarele atribuții:</p> <p>e) acordă suport consultativ persoanelor supuse controlului și organelor abilitate cu funcții de control privind aplicarea principiilor și a mecanismelor prevăzute de prezenta lege.</p>		<p>se va aplica strict persoanelor care practică activitate de întreprinzător. Întrebarea se iese și din considerentul, că potrivit alin. (2) lit. c), organele de control vor elabora și vor publica pe paginile web oficiale materiale documentare și ghiduri, ... cu indicarea posibilelor încălcări admise de persoanele supuse controlului... În aceeași ordine de idei, este de notat, că din noțiunea „persoană supusă controlului (persoană controlată)”, cuvintele „care practică activitate de întreprinzător” au fost propuse pentru a fi excluse, respectiv, persoana supusă controlului va fi orice persoană fizică și/sau juridică pasibilă controlului.</p> <p>Se recomandă a se revedea conținutul alin. (1) în corelare cu alin. (2), precum și redacția în vigoare a art. 11 lit. e), potrivit căreia autoritatea de supraveghere a controalelor „acordă suport consultativ persoanelor supuse controlului...”, iar conform literelor a) și b), autoritatea de supraveghere a controalelor elaborează, promovează și monitorizează implementarea politicii statului în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător, precum și supraveghează respectarea Legii, în cadrul procesului de reglementare a activității de control de stat asupra activității de întreprinzător. Din conținutul actual al art.</p>	
---	--	--	--

		<p>11 nu rezultă cu certitudine, asupra căror persoane se va aplica acesta, doar asupra persoanelor care practică activitate de întreprinzător sau a tuturor persoanelor supuse controlului?</p> <p>În cazul în care dispozițiile art. 3² și art. 11 se vor aplica strict persoanelor care practică activitate de întreprinzător, propunem substituirea cuvintelor „persoanei supuse controlului” cu cuvintele „persoanei care practică activitate de întreprinzător”.</p> <p>Totodată, dacă intenția autorilor este de a abilita autoritatea de supraveghere a controalelor (art. 11) doar în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător, proiectul de lege nu explică, care autoritate va avea atribuția controlului asupra persoanelor care nu practică activitate de întreprinzător. Sugerăm a se analiza proiectul de lege sub aspectul vizat;</p> <p>- la lit. d), se propune a fi introdus următorul enunț: „La identificarea recomandărilor de înlăturare a neconformităților constatate, care urmează a fi incluse în procesul-verbal de control, se vor selecta cele mai raționale și eficiente modalități de înlăturare și prevenire a apariției acestor neconformități în viitor”. Obiectăm asupra formulei înaintate, după cum urmează:</p>	<p><u>Nu se sustine.</u></p> <p>Proiectul vine să separe mai clar recomandările de indicații (prescripții), inclusiv cu ajustarea art.28 în acest sens. Așa încît să fie clar că recomandările sunt facultative de a fi respectate (însă</p>
--	--	--	---

		<p>a) cu referire la formularea „la identificarea recomandărilor de înlăturare a neconformităților constatate, care urmează a fi incluse în procesul-verbal de control”, menționăm că potrivit noțiunii „proces-verbal de control” definită la art. 2, acesta semnifică un act întocmit în urma controlului inopinat sau planificat, în care se înregistrează constatările/rezultatele controlului (în partea de constatare), după caz se prescriu modalități de înlăturare a încălcărilor și/sau măsuri restrictive (în partea prescriptivă) și, după caz, se constată contravenții și se prescriu sancțiuni (în partea sancționatorie). Iar potrivit art. 28 alin. (2) lit. 1), procesul-verbal de control este alcătuit din partea constatatoare, partea prescriptivă și partea sancționatorie și conține în mod obligatoriu recomandările și indicațiile pentru înlăturarea încălcărilor stabilite în partea prescriptivă, după caz.</p> <p>Sub aspect terminologic, urmează a fi utilizat textul „la identificarea recomandărilor pentru înlăturarea încălcărilor stabilite în partea prescriptivă a procesului-verbal de control”, iar textul „care urmează a fi incluse în procesul-verbal de control” propunem a fi exclus, din considerentul că acest fapt este deja</p>	<p>inspectorul trebuie să le acorde) și în mare parte se referă la unele neconformități, dar indicațiile se includ în partea prescriptivă, sunt obligatorii (pot fi verificate ulterior) și se referă la încălcări ale normelor juridice.</p>
--	--	---	---

		<p>specificat la noțiunea „proces-verbal de control” și la art. 28 alin. (2) lit. 1); b) în partea ce ține de formularea „se vor selecta cele mai raționale și eficiente modalități de înlăturare și prevenire a apariției acestor neconformități în viitor”, considerăm că este o normă incertă, pentru motivul, că nu explică după care criterii, și cum va aprecia organul de control că aceste modalități sunt cele mai raționale și eficiente modalități de înlăturare și prevenire a apariției acestor încălcări. Se impune o concretizare în acest sens.</p>	
<p>Articolul 4. Prevederi generale privind controalele (1⁴) În cazul efectuării controlului prin solicitare directă de la persoana controlată a documentației și a altei informații, aceasta, în termen de 15 zile lucrătoare de la data recepționării solicitării motivate, este obligată să prezinte organului de control informația și documentele specificate în solicitare. Neprezentarea informației solicitate constituie temei pentru inițierea, în termen de 15 zile lucrătoare, a unui control la fața locului. (2²) Autoritățile investite prin lege cu atribuția de control de stat asupra activității de întreprinzător în sensul prezentei legi nu realizează din</p>	<p>6. La articolul 4: alineatul (1⁴) va avea următorul cuprins: „(1⁴) În cazul efectuării controlului prin solicitare directă de la persoana controlată a documentației și a altei informații, aceasta este obligată să prezinte organului de control informația și documentele specificate în solicitare în termenul corespunzător duratei controlului indicat în delegația de control aferentă. Neprezentarea informației solicitate constituie temei pentru efectuarea unei vizite la fața locului în cadrul termenului preconizat pentru controlul în cauză, inclusiv constituie temei de prelungire a duratei controlului, dacă este cazul.”;</p>	<p><u><i>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului</i></u> Art. 4: a) alin. (1⁴): - enunțul întâi, obiectăm asupra formulării „în termenul corespunzător duratei controlului indicat în delegația de control aferentă”. În corespundere cu art. 20 alin. (2) lit. i), delegația de control conține data începerii controlului și durata preconizată a acestuia. Astfel, pentru precizia normei, sugerăm substituirea acestui text cu următoarele cuvinte „în termenul duratei preconizate pentru desfășurarea controlului indicat în delegația de control”;</p>	<p><u>Nu se sustine.</u> Nu este clar din ce cauză se propune reformulare. În normă sunt 2 elemente distincte: „termenul” pentru prezentarea informației și „durata” controlului. Cu alte cuvinte, dacă durata este de 5 zile, atunci și prezentarea informației trebuie să fie efectuată pînă în a 5-a zi a controlului. Totodată considerăm că formularea „în termenul duratei” este pleonasm.</p>

<p>inițiativă proprie activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice sau de prevenire, investigare și descoperire a infracțiunilor. Organele de drept investite prin lege cu atribuția de menținere și asigurare a ordinii publice, precum și de investigare și prevenire a infracțiunilor, nu pot iniția și efectua controlul în sensul prezentei legi.</p> <p>(12) În cadrul zonelor economice libere se planifică și se efectuează doar controale comune, în baza unui plan al controalelor distinct și consolidat, corespunzător unei zone economice libere, aprobat în conformitate cu prevederile legii.</p>	<p>la alineatul (2²), cuvintele „asupra activității de întreprinzător” se exclud;</p> <p>la alineatul (12), după textul „În cadrul zonelor economice libere” se introduce textul „și a parcurilor industriale”, iar după textul „corespunzător unei zone economice libere” se introduce textul „sau unui parc industrial”;</p> <p>se completează cu alineatul (13) cu următorul cuprins:</p> <p>„(13) Organul de control, la efectuarea controlului, va atrage, în caz de necesitate, alte autorități și instituții publice ce nu se regăsesc în anexa la prezenta lege, în măsura în care acestea sunt necesare la desfășurarea unor expertize, evaluări sau teste suplimentare sau dacă acestea au atribuții de implementare a legislației aferente domeniului de control în cauză.”</p>	<p>- enunțul al doilea, pentru un spor de precizie normativă, cuvintele „preconizat pentru controlul în cauză”, recomandăm a fi substituite cu cuvintele „preconizat pentru desfășurarea controlului”;</p> <p>b) în partea ce ține de norma propusă la alin. (13), întru consecutivitatea reglementării materiei, sugerăm ca aceasta să fie plasată după alin. (11), respectiv, fiind alin. (11¹).</p>	<p><u>Se sustine parțial</u>, după cuvintele „controlul în cauză” de completat cu cuvintele „prin solicitarea directă a informației” ca să fie clar că este vorba de un singur control (care a fost inițiat până la decizia de a solicita informații) și nu este un alt control (vizită la fața locului) care a fost prezentată informația solicitată.</p> <p><u>Se sustine.</u></p>
<p>Articolul 8. Înregistrarea controalelor</p> <p>(1) Organele de control sînt obligate să înregistreze în Registrul de stat al controalelor următoarele date:</p> <p>a) denumirea (numele) persoanei și obiectului supuse controlului și punctajul curent de risc atribuit;</p> <p>b) numărul și data aprobării planului de control;</p>	<p>8. La articolul 8:</p> <p>alineatul (1) litera b) se completează cu textul „iar în cazul controlului inopinat – data și numărul notei de motivare”;</p> <p>la alineatul (3), după textul „alin. (1) lit. g)”, cuvintele „nota de motivare a controlului inopinat” se exclud.</p>	<p><u>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p>Art. 8, alin. (3), cu referire la excluderea cuvintelor „nota de motivare a controlului inopinat” din enunțul întâi, menționăm, că redacția acestui alineat prevede următoarele: „La încheierea controlului, organele de control sunt obligate să includă în Registrul de stat al controalelor</p>	<p><u>Nu se sustine</u>, deoarece norma propusă în proiect se referă la varianta electronică, care se încarcă în Registrul la începutul controlului (conform art.20 al.(3) și regulilor din HG nr.464/2018). AI</p>

<p>c) numărul, data și ora emiterii delegației de control; d) durata controlului; e) tipul controlului; f) scopul și aspectele care urmează să fie supuse controlului; g) data introducerii informației privind controlul efectuat.</p> <p>(3) La încheierea controlului, organele de control sînt obligate să includă în Registrul de stat al controalelor informația de la alin.(1) lit.g), nota de motivare a controlului inopinat și procesul-verbal de control. În cazul întocmirii pe suport de hîrtie a procesului-verbal de control și a notei de motivare a controlului inopinat, copiile electronice ale acestora se includ în Registrul de stat al controalelor în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data emiterii acestora.</p>		<p>informația de la alin.(1) lit. g), nota de motivare a controlului inopinat și procesul-verbal de control. În cazul întocmirii pe suport de hîrtie a procesului-verbal de control și a notei de motivare a controlului inopinat, copiile electronice ale acestora se includ în Registrul de stat al controalelor în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data emiterii acestora”.</p> <p>Observăm, că termenul „nota de motivare” este reglementat în ambele enunțuri ale alineatului, care derivă unul din celălalt. În cazul în care se propune excluderea obligației de a include în Registrul de stat a controalelor a notei de motivare a controlului inopinat, urmează a fi modificat și conținutul enunțului doi, prin excluderea cuvintelor „notei de motivare a controlului inopinat”.</p>	<p>doilea enunț se referă la cazul emiterii pe hîrtie, care este unul de excepție.</p>
<p>Articolul 15. Planul controalelor</p> <p>(1) Organul de control întocmește anual planul controalelor pentru anul următor.</p> <p>(4) Organele de control nu sînt în drept să modifice ordinea controalelor planificate după înregistrarea și publicarea planului controalelor și/sau să efectueze controale planificate în cazul în care acestea nu au fost incluse în plan. În maximum 5 zile lucrătoare</p>	<p>9. Articolul 15: se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) În procesul de întocmire a planului anual de control, organul de control verifică dacă în plan se regăsesc rezidenți ai zonelor economice libere sau ai parcurilor industriale, sau obiecte de control din zone economice libere sau parcuri industriale. Până la înregistrarea</p>	<p><u><i>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</i></u></p> <p>Art. 15: - alin. (1¹), în scopul uniformizării terminologiei, recomandăm revizuirea cuvintelor „zonelor economice libere sau ai parcurilor industriale” și „zonă economică liberă sau parc industrial aferent”, precum și substituirea termenului ”planul anual de control” cu ”planul controalelor”;</p>	<p><u>Nu se sustine.</u> Nu este clară propunerea în privința zonelor economice și parcurilor industriale „planul anual de control” poate fi substituit cu „plan de control anual”, însă în</p>

<p>după aprobarea planului controalelor, dar pînă la publicarea acestuia, organul de control este obligat să-l contrapună planurilor de control ale celorlalte organe de control cu scopul de a identifica agenții economici care sînt incluși în planuri diferite și de a coordona efectuarea controalelor comune, precum și de a introduce ajustările necesare în ordinea de executare a planului.</p>	<p>planului anual de control, organul de control întocmește lista acestor persoane/obiecte și o transmite autorității competente pentru a fi incluse în planul consolidat pentru fiecare zonă economică liberă sau parc industrial aferent.”</p> <p>la alineatul (4), cuvintele „cu scopul de a identifica agenții economici care sunt incluși” se substituie cu cuvintele „cu scopul de a identifica persoanele/obiectele care sunt incluse”.</p>	<p>- la alin. (4), potrivit enunțului doi din acest alineat, „în maximum 5 zile lucrătoare după aprobarea planului controalelor, dar pînă la publicarea acestuia, organul de control este obligat să-l contrapună planurilor de control ale celorlalte organe de control cu scopul de a identifica agenții economici care sunt incluși în planuri diferite.....”. Prin proiect, se propune substituirea cuvintelor „agenții economici” cu cuvintele „persoanele/obiectele care sunt incluse”. După conținut, art. 15 reglementează procedura de întocmire și executare a planului controalelor, de identificare a „persoanelor care urmează a fi supuse controlului”. Reieșind din faptul că prin modificările propuse se preconizează extinderea ariei de aplicare a prevederilor Legii: atât asupra persoanelor, cât și asupra obiectelor, ar fi binevenit, ca art. 15 să conțină și careva reglementări referitoare la efectuarea controalelor și asupra obiectelor.</p>	<p>acest alineat este importantă specificarea „anual”, ca să fie clar deosebit de planul distinct pentru ZEL.</p> <p><u>Nu se susține.</u></p> <p>Sunt suficiente reglementările de la art.14 alin.(1), definițiile și alte reglementări pe parcursul legii în raport cu „obiectele” controlului. Mai multe detalii se regăsesc în Hotărîri de Guvern care se referă la Metodologiile de control (Metodologia cadru și Metodologii sectoriale).</p>
--	--	---	--

<p>Articolul 20. Delegația de control (1) Controlul se efectuează în temeiul delegației semnate de conducătorul organului abilitat cu funcții de control.</p>	<p>12. La articolul 20 alineatul (1), cuvântul „conducătorul” se substituie cu cuvântul „conducerea”.</p>	<p><u><i> Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului </i></u> Art. 20, privind la substituirea cuvântului „conducătorul” cu cuvântul „conducerea”, sugerăm a fi examinată propunerea înaintată în corelare cu art. 21 alin. (6) enunțul al doilea, care dispune că „despre posibilitatea de înmânare ulterioară a delegației de control se face o mențiune expresă în textul delegației până la aprobarea acesteia de către conducătorul organului de control”. În acest context, menționăm despre necesitatea corelării conținutului alineatelor (2) și (2²) din art. 22, prin identificarea corectă a subiectului care va prelungi sau suspenda durata controlului.</p>	<p><u><i> Se sustine. </i></u> În proiect la alin.(2) propus pentru art.22 la fel se va substitui cuvântul „conducătorul” cu cuvântul „conducerea”.</p>
	<p>13. Articolul 21 se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins: „(8) În cazul în care până la inițierea controlului se constată că obiectul care urmează a fi supus controlului nu mai este deținut de persoana inclusă în planul de control, se vor face modificările corespunzătoare în Registrul de stat al controalelor și, dacă este cazul, se va emite o nouă delegație de control cu modificările corespunzătoare.”</p>		
<p>Articolul 22. Durata controlului</p>	<p>14. Articolul 22:</p>	<p><u><i> Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului </i></u></p>	<p><u><i> Se sustine. </i></u></p>

<p>(1) Indiferent de temeiul invocat și de tipul controlului, acesta nu poate fi efectuat și delegația de control nu mai este valabilă la expirarea a 5 zile calendaristice de la data începerii controlului.</p> <p>(2) În cazul controalelor inopinate, termenul de 5 zile poate fi prelungit cu încă 5 zile de către conducătorul organului de control în baza unei decizii motivate, care poate fi contestată de către persoana supusă controlului.</p> <p>(2¹) Controlul planificat care nu a fost început în termenul prevăzut la art.18 alin.(1) și controlul inopinat care nu a fost început la data indicată în delegația de control, indiferent de temeiul invocat, nu mai pot fi efectuate și delegația de control își pierde valabilitatea după expirarea acestui termen – pentru controlul planificat – și, respectiv, după data începerii controlului, stabilită în delegație – pentru controlul inopinat.</p> <p>(3) Procedura de control se încheie și se întocmește procesul-verbal de control dacă este evident că posibilitățile inspectorului de a exercita controlul au fost epuizate, chiar dacă termenul stabilit în delegație încă nu a expirat.</p>	<p>la alineatul (1), cuvântul „calendaristice” se substituie cu cuvântul „lucrătoare”;</p> <p>alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Termenul de 5 zile lucrătoare poate fi prelungit cu încă 5 zile lucrătoare de către conducătorul organului de control în baza unei decizii motivate, care poate fi contestată de către persoana supusă controlului.”;</p> <p>se completează cu alineatele (2²) - (2⁴) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2²) Termenul stabilit pentru desfășurarea controlului poate fi suspendat pe durata desfășurării unor expertize suplimentare, evaluări/teste de laborator, în baza deciziei motivate a conducerii organului de control.</p> <p>(2³) Suspendarea termenului pentru desfășurarea controlului poate fi dispusă dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) expertizele suplimentare, testele/evaluările sunt indispensabile pentru a da răspuns la întrebările din lista de verificare aplicată în control;</p> <p>b) durata pentru obținerea rezultatelor expertizelor sau testelor/evaluărilor, conform procedurilor oficial aprobate, este mai mare decât</p>	<p>Art. 20, privitor la substituirea cuvântului „conducătorul” cu cuvântul „conducerea”, sugerăm a fi examinată propunerea înaintată în corelare cu art. 21 alin. (6) enunțul al doilea, care dispune că „despre posibilitatea de înmânare ulterioară a delegației de control se face o mențiune expresă în textul delegației până la aprobarea acesteia de către conducătorul organului de control”.</p> <p>În acest context, menționăm despre necesitatea corelării conținutului alineatelor (2) și (2²) din art. 22, prin identificarea corectă a subiectului care va prelungi sau suspenda durata controlului.</p>	
---	--	---	--

	<p>termenul rămas până la finalizarea controlului.</p> <p>(2⁴) Suspendarea termenului încetează din ziua obținerii rezultatului expertizei sau testului/evaluării. Termenul pentru desfășurarea controlului va fi reluat din următoarea zi lucrătoare și va expira în limita zilelor rămase din perioada stabilită inițial pentru control. Pe durata suspendării, în contextul controlului a cărui termen a fost suspendat, vor înceta și nu se vor desfășura suplimentar vizite sau cercetări la obiectul sau persoana controlată.”</p>		
<p>Articolul 29. Prescripții emise și sancțiuni aplicate în temeiul procesului-verbal de control</p> <p>(2) Prescripția va stabili:</p> <p>a) expres și clar, încălcările comise de persoana supusă controlului cu referințe directe la prevederile legale încălcate;</p> <p>b) recomandări (indicații) privind înlăturarea încălcărilor și natura recomandărilor;</p> <p>c) prevederile normative în al căror temei au fost emise recomandările;</p> <p>d) termenul în care urmează a fi înlăturate încălcările;</p> <p>e) măsuri restrictive, după caz.</p>	<p>18. Articolul 29:</p> <p>la alineatul (2):</p> <p>litera b) va avea următorul cuprins:</p> <p>„b) indicații obligatorii, care prevăd măsurile necesare pentru înlăturarea încălcărilor și rezultatul scontat;”;</p> <p>se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„b¹) recomandări facultative privind modalitățile de înlăturare a neconformităților și evitarea acestora în viitor, dacă este cazul;”;</p> <p>la litera c), după cuvântul „emise” se introduc cuvintele „indicațiile și”;</p> <p>la alineatul (4), textul „Termenul de executare a prescripției nu poate fi</p>	<p><u><i>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului</i></u></p> <p>Art. 29 alin. (2) lit. b¹), ținând cont de norma propusă la art. 3² lit. d), sugerăm substituirea cuvintelor „evitarea acestora în viitor” cu cuvintele „prevenire a apariției acestor neconformități pe viitor”.</p>	<p><u>Se susține.</u></p>

	<p>mai mic de 30 de zile lucrătoare și mai mare de 90 de zile lucrătoare” se substituie cu textul: „Termenul minim pentru executarea prescripției se stabilește cel puțin 30 de zile lucrătoare, dacă norma specială nu prevede un termen mai restrâns, termenul maxim pentru executarea prescripției se stabilește până la 90 de zile lucrătoare, dacă persoana controlată nu solicită motivat un termen mai mare. În limita duratei stabilite pentru executare, orice termen încetează în ziua executării efective a prescripției.”</p>								
	<p>21. Anexa va avea următorul cuprins:</p> <p>„1. Lista organelor de control și domeniile aferente acestora</p> <table border="1" data-bbox="689 986 1169 1431"> <thead> <tr> <th data-bbox="689 986 728 1248">Nr. de control.</th> <th data-bbox="728 986 840 1248">Organul de control</th> <th data-bbox="840 986 1169 1248">Domeniul de control</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="689 1248 728 1431">1</td> <td data-bbox="728 1248 840 1431">Agenția Națională pentru</td> <td data-bbox="840 1248 1169 1431">Sanitar-veterinar, fitosanitar, siguranța alimentelor și a materialelor care vin în contact cu produsele</td> </tr> </tbody> </table>	Nr. de control.	Organul de control	Domeniul de control	1	Agenția Națională pentru	Sanitar-veterinar, fitosanitar, siguranța alimentelor și a materialelor care vin în contact cu produsele	<p><u><i>Dna Veronica ROSCA, deputată în Parlament</i></u></p> <p>2. La pct. 21 în Anexă:</p> <p>- de la pct. 1 „Lista organelor de control și domeniile aferente acestora” se va exclude textul: „15. Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal – prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv a măsurilor organizatorice și tehnice necesare în vederea asigurării unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal.”</p> <p>- la pct. 2 „Lista autorităților publice care aplică prezenta lege în măsura în care nu contravine prevederilor legilor privind</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>
Nr. de control.	Organul de control	Domeniul de control							
1	Agenția Națională pentru	Sanitar-veterinar, fitosanitar, siguranța alimentelor și a materialelor care vin în contact cu produsele							

	<p>Siguranța Alimentelor</p>	<p>alimentare aflate în uz pe întreg lanțul alimentar, producerea și circulația vinului și a produselor alcoolice, protecția consumatorilor în domeniul alimentar, producția agro-alimentară ecologică. Respectarea condițiilor de licențiere, autorizare sau certificare conform domeniului aferent.</p>	<p>activitatea de control și supraveghere a acestora” se va completa cu textul: „5) Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal”.</p>	
<p>2</p>	<p>Inspektoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor</p>	<p>Supravegherea pieței domeniilor/categoriilor de produse din competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor și a biocombustibilului solid, conformitatea serviciilor (inclusiv turistice), protecția consumatorilor, inclusiv în activitatea în domeniul jocurilor de noroc, metrologie, jocuri de noroc.</p>		

		Respectarea condițiilor de autorizare sau certificare conform domeniului aferent.		
3	Inspektoratul Național pentru Supraveghere Tehnică	<p>Siguranța obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, siguranța antiincendiară și protecție civilă, construcții și urbanism, geodezie, cartografie și geoinformatică, supravegherea pieței domeniilor/categoriilor de produse din competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. Protecția consumatorilor în domeniul securității industriale și construcțiilor.</p> <p>Supravegherea circulației, depozitării și folosirii materialelor și articolelor explozive de uz civil.</p> <p>Respectarea condițiilor de licențiere, autorizare</p>		

		sau certificare conform domeniului aferent.		
	4	<p>Agentia Națională pentru Sănătate Publică</p> <p>Supravegherea sănătății publice. Supravegherea pieței domeniilor/categoriilor de produse din competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, inclusiv materialele care vin în contact cu produsele alimentare plasate pe piață, cu excepția celor aflate în uz pe întreg lanțul alimentar. Protecția consumatorilor în domeniul serviciilor prestate de prestatorii de servicii medicale. Respectarea condițiilor de licențiere, autorizare sau certificare conform domeniului aferent.</p>		
	5	<p>Inspectoratul pentru Protecția</p> <p>Protecția mediului, aerului atmosferic, florei, faunei, resurselor forestiere, piscicole, acvaticе, solului,</p>		

	<p>ția Medi ului</p>	<p>subsolului și resurselor naturale. Respectarea corectitudinii calculului și plenitudinii virării la buget a plăților pentru poluarea mediului, pentru depozitarea deșeurilor de producție, emisiile și deversările de poluanți. Gestionarea deșeurilor și a substanțelor chimice.</p> <p>Supravegherea pieței domeniilor/categoriilor de produse din competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor.</p> <p>Respectarea condițiilor de licențiere, autorizare sau certificare conform domeniului aferent.</p>		
6	<p>Serviciul Vama 1</p>	<p>Respectarea măsurilor de politică economică, a drepturilor de import și de export la introducerea și la scoaterea bunurilor de pe teritoriul Republicii</p>		

		Moldova. Respectarea legislației vamale la introducerea și scoaterea bunurilor în/din destinația vamală. Respectarea condițiilor de licențiere, autorizare sau certificare conform domeniului aferent.		
7	Serviciul Fiscal de Stat	Domeniul fiscal, respectarea obligațiilor pecuniare față de bugetul public național în limita competenței stabilite de lege, față de bugetul asigurărilor sociale de stat și calcularea corectă și virarea în termen a primelor de asigurare obligatorii de asistență medicală. Respectarea condițiilor de licențiere, autorizare sau certificare conform domeniului aferent.		
8	Agencia Națională Trans	Îndeplinirea condițiilor acordurilor internaționale în domeniul transportului rutier. Protecția		

	port Auto	<p>consumatorilor în domeniul transportului rutier. Combaterea transportului rutier ilicit. Respectarea de către operatorii de transport rutier a cerințelor de calitate și securitate în cadrul prestării serviciilor de transport rutier de persoane și de mărfuri. Respectarea procesului tehnologic de către operatorii de transport rutier, organismele de certificare, autogări și stațiile publice. Respectarea cerințelor referitoare la activitățile conexe transportului rutier. Respectarea regulilor de exploatare a tractoarelor, a vehiculelor autopropulsate, ameliorative, de construcție a drumurilor, a altor vehicule, a remorcilor. Supravegherea pieței domeniilor/categoriilor</p>		
--	--------------	--	--	--

		de produse din competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. Respectarea condițiilor de înregistrare/autorizare conform domeniului aferent.		
	9	Autoritatea Aeronautică Civilă	Siguranța zborurilor. Calitatea serviciilor prestate de aviația civilă. Protecția consumatorilor în domeniul transportului aeronautic. Securitatea aeronautică. Respectarea condițiilor de autorizare sau certificare conform domeniului aferent.	
	10	Agencia Navală	Securitatea și siguranța navigației pe căile navigabile interne și în raza portuară. Calitatea și inofensivitatea serviciilor de transport naval și a navigației în genere. Protecția consumatorilor în	

		<p>domeniul transportului naval. Respectarea cerințelor de securitate și calitate a navelor, a mijloacelor tehnice plutitoare, a instalațiilor și mecanismelor navale. Supravegherea pieței domeniilor/categoriilor de produse din competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor.</p> <p>Respectarea condițiilor de autorizare sau certificare conform domeniului aferent.</p>		
	1 1	<p>Insp ctorat ul de Stat al Munc ii</p>	<p>Respectarea prevederilor legale referitoare la raporturile de muncă, la intermedierea muncii și la activitatea agenților private și a intermediarilor nelicențiați care desfășoară activitatea legată de plasarea în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor</p>	

		<p>Republicii Moldova, securitatea și sănătatea în muncă, respectarea corectitudinii stabilirii, calculării și plății indemnizațiilor de incapacitate temporară de muncă achitate de angajator.</p> <p>Respectarea condițiilor de licențiere conform domeniului aferent.</p>		
1	Agentia Națională de Reglementarea Activităților Nucleare și Radiologice	<p>Securitatea activităților nucleare și radiologice.</p> <p>Protecția personalului, populației, bunurilor și mediului împotriva impactului negativ al radiațiilor ionizante.</p> <p>Respectarea regulilor de evidență la nivel de stat în bazele de date nucleare și radiologice a surselor de radiații ionizante, a materialului nuclear, a deșeurilor radioactive, a persoanelor fizice și juridice, a dozelor individuale admisibile.</p> <p>Respectarea prevederilor legale</p>		

		<p>asupra condițiilor de securitate nucleară, radiologică, de securitate fizică a obiectivelor nucleare și radiologice, de neproliferare a armelor nucleare și a domeniilor conexe acestora, în conformitate cu prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.</p> <p>Respectarea condițiilor de autorizare sau certificare conform domeniului aferent.</p>		
1 3	<p>Agentia Fero viară</p>	<p>Siguranța transportului feroviar. Calitatea serviciilor de transport feroviar. Protecția consumatorilor în domeniul transportului feroviar. Respectarea condițiilor de autorizare și certificare în domeniul transportului feroviar. Respectarea cerințelor de siguranță și calitate a vehiculelor feroviare, a elementelor</p>		

		<p>de infrastructură feroviară, a instalațiilor și echipamentelor feroviare.</p> <p>Supravegherea conformității constituenților de interoperabilitate cu cerințele esențiale.</p> <p>Respectarea condițiilor de autorizare sau certificare conform domeniului aferent.</p>		
1 4	<p>Agentia Medicamentului și Dispozitivele Medicale</p>	<p>Supravegherea și controlul circulației preparatelor medicamentoase, produselor farmaceutice și parafarmaceutice, dispozitivelor medicale.</p> <p>Supravegherea și controlul activității farmaceutice. Protecția consumatorilor în domeniul preparatelor medicamentoase, produselor farmaceutice și parafarmaceutice, precum și al serviciilor</p>		

		<p>puse la dispoziția consumatorului de întreprinderile și instituțiile farmaceutice.</p> <p>Circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor.</p> <p>Respectarea condițiilor de licențiere, autorizare sau certificare conform domeniului aferent.</p>		
15	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	<p>Prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv a măsurilor organizatorice și tehnice necesare în vederea asigurării unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal.</p>		
<p>2. Lista autorităților publice care aplică prezenta lege în măsura în care nu contravine prevederilor legilor privind activitatea de control și supraveghere a acestora</p>				

	<p>1) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică; 2) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației; 3) Consiliul Audiovizualului; 4) Consiliul Concurenței.”.</p>					
<p>Art.II. – În anexa la Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.181–184, art.595), cu modificările ulterioare, compartimentul "1. Lista organelor de control și domeniile aferente acestora" se completează cu poziția 14 cu următorul cuprins:</p>	<p>Art. III. – Art. II. din Legea nr. 9/2022 pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 45-52, art. 55) se abrogă.</p>	<p><u>Comisia economie, buget și finanțe</u> <u>Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului</u> Art. III, privitor la abrogarea Art. II din Legea nr. 9/2022 pentru modificarea unor acte normative, prin care anexa la Legea nr. 131/2012, compartimentul „1. Lista organelor de control și domeniile aferente acestora” a fost completată cu poziția 14 „Autoritatea feroviară”, menționăm următoarele. În conformitate cu art. 64 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, modificările se încorporează, de la data intrării în vigoare a dispozițiilor de modificare, în actul de bază, identificându-se cu acesta. Intervențiile ulterioare privind modificarea sau abrogarea normelor modificate ori a dispozițiilor de modificare trebuie raportate la actul de bază. Odată ce modificarea introdusă în Legea nr. 131/2012 a intrat în vigoare la</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>			
<table border="1"> <tr> <td data-bbox="143 986 203 1426">14</td> <td data-bbox="203 986 315 1426">Autoritatea feroviară</td> <td data-bbox="315 986 672 1426">Siguranța transportului feroviar. Calitatea serviciilor de transport feroviar. Protecția consumatorilor în domeniul transportului feroviar. Respectarea condițiilor de autorizare și certificare în domeniul transportului feroviar. Respectarea cerințelor de</td> </tr> </table>	14	Autoritatea feroviară	Siguranța transportului feroviar. Calitatea serviciilor de transport feroviar. Protecția consumatorilor în domeniul transportului feroviar. Respectarea condițiilor de autorizare și certificare în domeniul transportului feroviar. Respectarea cerințelor de			
14	Autoritatea feroviară	Siguranța transportului feroviar. Calitatea serviciilor de transport feroviar. Protecția consumatorilor în domeniul transportului feroviar. Respectarea condițiilor de autorizare și certificare în domeniul transportului feroviar. Respectarea cerințelor de				

	<p>siguranță și calitate a vehiculelor feroviare, a elementelor de infrastructură feroviară, a instalațiilor și echipamentelor feroviare. Supravegherea conformității constituenților de interoperabilitate cu cerințele esențiale</p>		<p>18.02.2024, aceasta a devenit corp comun cu legea supusă modificării, motiv pentru care nu este necesară abrogarea Art. II din Legea nr. 9/2022. Prin urmare, Art. III din proiect necesită a fi exclus.</p>	
<p>Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei Articolul 35. Garanții în exercitarea atribuțiilor (2) Cheltuielile ocazionate de procedurile penale, civile, administrative, contravenționale inițiate împotriva persoanelor prevăzute la alineatul (1), care vizează actele sau faptele îndeplinite de către acestea ori omisiunea îndeplinirii unor acte sau fapte de către acestea în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege Băncii Naționale, inclusiv pentru efectuarea operațiunilor interne circumscrise exercitării acestor atribuții, sînt suportate de Banca</p>		<p><u>DI Radu MARIAN, deputat în Parlament</u> Proiectul de lege se va completa cu următorul cuprins: „Art. I – Art. 35 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297-300, art. 544) se modifică după cum urmează: 1. Alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) La cererea persoanelor fizice prevăzute la alin. (1), Banca Națională suportă, în cazurile și condițiile prevăzute de reglementările Băncii Naționale, cheltuielile ocazionate de participarea acestor persoane:</p>	<p><u>Se sustine.</u> Intrarea în vigoare a normelor va fi la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	

Națională. În sensul prezentului articol, prin cheltuieli ocazionate de procedurile penale, civile, administrative, contravenționale se înțeleg, cel puțin, cheltuielile de asistență juridică și cheltuielile de expertiză, dacă reglementările Băncii Naționale nu prevăd și alte categorii de cheltuieli. În vederea reglementării categoriilor de cheltuieli suportate și a procedurilor de suportare a acestor cheltuieli, Banca Națională va emite reglementări.

(2¹) În cazul în care instanța de judecată a constatat, printr-o hotărâre definitivă și irevocabilă, îndeplinirea sau omisiunea îndeplinirii, cu rea-credință, a oricărui fapt sau act legat de exercitarea atribuțiilor Băncii Naționale, care a cauzat prejudicii unor terți, cheltuielile ocazionate prevăzute la alineatul (2) se compensează Băncii Naționale de către persoana în privința căreia a fost adoptată hotărârea respectivă dacă aceste cheltuieli au fost suportate de Banca Națională.

(3) Pentru actele sau faptele îndeplinite ori pentru omisiunea îndeplinirii unor acte sau fapte în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege Băncii Naționale, inclusiv pentru efectuarea operațiunilor interne circumscrise exercitării acestor

a) în proceduri penale, contravenționale, administrative, civile, desfășurate în țară și peste hotare, inițiate împotriva persoanelor fizice prevăzute la alin. (1) cu privire la actele sau faptele îndeplinite de către acestea ori omisiunea îndeplinirii unor acte sau fapte de către acestea în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege Băncii Naționale, inclusiv cu privire la operațiunile interne circumscrise exercitării acestor atribuții;

b) în proceduri penale, contravenționale, administrative, civile, desfășurate în țară și peste hotare, în care persoanele fizice prevăzute la alin. (1) participă în calitate de martor în legătură cu informațiile aflate în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege Băncii Naționale;

c) în proceduri penale, contravenționale, administrative, civile, desfășurate în țară și peste hotare, care nu se încadrează în procedurile prevăzute la lit. a) și b) și în care persoanele fizice prevăzute la alin. (1) participă, inclusiv în calitate de martor, în legătură cu participarea anterioară în proceduri care întrunesc condițiile prevăzute la lit. b).”;

2. La alineatul (2¹),

cuvintele ”definitivă și” se exclud, iar după textul ”care a cauzat prejudicii unor

<p>atribuții, pornirea urmăririi penale împotriva membrului organului de conducere al Băncii Naționale, reținerea, aducerea silită, arestul și percheziționarea acestuia nu pot avea loc decât la ordonanța Procurorului General, cu autorizarea unui complet format din 3 judecători din cadrul Curții de Apel Chișinău. Acțiunile procesuale în privința membrului organului de conducere al Băncii Naționale, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, pot fi efectuate numai după emiterea ordonanței de pornire a urmăririi penale.</p> <p>(4) Dispozițiile alineatelor (1), (2) și (2¹) din prezentul articol se aplică și după încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ale persoanelor prevăzute la alineatul (1), pentru actele sau faptele îndeplinite ori omisiunea îndeplinirii unor acte sau fapte în exercitarea atribuțiilor în perioada în care au deținut statutul de angajat, lichidator, membru al organului de conducere.</p>		<p>terți” se completează cu textul ”sau comiterea unei infracțiuni în exercitarea calității de martor în cadrul procedurilor prevăzute la alin. (2) lit. b) și c).</p> <p>3. Se completează cu alineatul (2²) cu următorul cuprins: “(2²) În sensul prezentului articol, prin cheltuieli ocazionate de procedurile penale, contravenționale, administrative, civile se înțeleg, cel puțin, cheltuielile de asistență juridică și cheltuielile de expertiză, dacă reglementările Băncii Naționale nu prevăd și alte categorii de cheltuieli. În vederea stabilirii categoriilor de cheltuieli suportate, a cazurilor, condițiilor și a procedurii de suportare a acestor cheltuieli, Banca Națională va emite reglementări.”;</p> <p>4. Alineatul (4) va avea următorul cuprins: ”Dispoziția alin. (1) se aplică și după încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ale persoanelor prevăzute la alin. (1), pentru actele sau faptele îndeplinite ori omisiunea îndeplinirii unor acte sau fapte în exercitarea atribuțiilor în perioada în care au deținut statutul de angajat, lichidator, membru al organului de conducere. Dispozițiile alin. (2)-(2²) se aplică și după încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ale persoanelor fizice prevăzute la alin. (1), în legătură cu</p>	
---	--	---	--

participarea acestora în procedurile prevăzute la alin. (2) lit. a) – c)”.
Argumentare

Modificările propuse au drept scop fortificarea garanțiilor aplicabile Băncii Naționale a Moldovei (BNM), membrilor organelor de conducere ale BNM, lichidatorului desemnat de aceasta, precum și angajaților acesteia în legătură cu exercitarea atribuțiilor conferite prin legea BNM.

În virtutea Principiilor de bază pentru o supraveghere bancară eficientă (emise de Comitetul Basel pentru supraveghere bancară, 2012), document internațional de referință pentru supraveghetorii bancari, supraveghetorul (BNM) și personalul acestuia urmează a fi protejați în mod adecvat împotriva costurilor de apărare a acțiunilor/omisiunilor comise în timpul îndeplinirii sarcinilor cu bună-credință (Principiul 2 “Independență, răspundere, asigurare cu resurse și protecție legală pentru supraveghetor”, criteriul esențial 9). O abordare similară este susținută și de principiile de bază în domeniul asigurărilor.

Totodată, consolidarea protecției acordate persoanelor fizice menționate la art. 35 alin. (1) din Legea nr. 548/1995 în legătură cu participarea în proceduri în calitate de

		<p>martor, în virtutea aflării unor informații în exercitarea atribuțiilor legale ale BNM, este în concordanță cu dezideratele Directivei (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii (transpusă parțial prin Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate), care la art. 20 dispune: „(1) Statele membre se asigură că persoanele menționate la articolul 4 au acces, după caz, la măsuri de sprijin, în special la următoarele: [...] (c) asistență juridică în cadrul procedurilor penale și al procedurilor civile transfrontaliere în conformitate cu Directiva (UE) 2016/1919 și cu Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului, precum și, în conformitate cu dreptul intern, asistență juridică în cadrul altor proceduri și consultanță juridică sau alt tip de asistență juridică. (2) Statele membre pot prevedea asistență financiară și măsuri de sprijin, inclusiv sprijin de natură psihologică, pentru persoanele care efectuează raportări în cadrul procedurilor judiciare.”.</p> <p>Astfel, în concordanță cu principiile și standardele recunoscute la nivel internațional și european, prin proiectul de lege se propune detalierea regimului</p>	
--	--	---	--

		<p>juridic actual al garanțiilor prevăzute la art.35 din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei. În special, se urmărește precizarea faptului că:</p> <ul style="list-style-type: none">- garanțiile respective sunt aplicabile și în cazul cheltuielilor ocazionate de participarea persoanele prevăzute la art.35 alin.(1) din Legea nr.548/1995 în procedurile (penale, civile, administrative, contravenționale) în care acestea dețin calitatea de martor, în legătură cu informațiile aflate în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege BNM, precum și în cazul participării persoanei (în calitate de martor inclusiv) în procedurile care au fost inițiate în legătură cu exercitarea calității de martor în alte proceduri;- dispozițiile privind suportarea costurilor de către Banca Națională se aplică inclusiv în cazul participării persoanelor respective în procedurile desfășurate în alte state;- recunoașterea acestei garanții pentru persoanele prevăzute la art.35 alin. (1) se echivalează în raport cu categoriile de subiecți ai procedurilor penale, obiectivul reglementării rezultând din cele de mai sus. Cu toate acestea, garanția nu depășește limita îndeplinirii sarcinilor cu bună-credință, în caz contrar dispozițiile art.35 alin. (2¹) fiind acoperitoare pentru dreptul de regres al Băncii Naționale,	
--	--	---	--

		<p>inclusiv și pentru noile situații ce sunt introduse prin amendament (în cazul în care instanța de judecată constată comiterea unei infracțiuni în legătură cu exercitarea calității de martor (spre exemplu, refuzul ilegal de a depune declarații, depunerea intenționată de declarații false sau alte fapte calificate drept infracțiuni în jurisdicția în care se desfășoară procedura), în măsura în care persoanele fizice prevăzute la art. 35 alin. (1) din Legea nr. 548/1995 vor beneficia de garanții de protecție inclusiv în cazul participării în procese în calitate de martor), această calitate urmând a fi exercitată cu bună-credință și în limitele legii;</p> <ul style="list-style-type: none">- acoperirea costurilor de către BNM operează la cerere, iar categoriile de cheltuieli suportate, cazurile, condițiile și procedurile de suportare a acestor cheltuieli vor fi detaliate în reglementările Băncii Naționale a Moldovei (care, eventual, ar putea include și unele condiții de suportare/compensare a cheltuielilor în vederea evitării unor conflicte de interese, riscuri financiare și reputațiunile);- un nou alineat ce se propune a fi inclus în cuprinsul art. 35 (alin. (22)), urmărește să asigure separarea din textul actual al alin. (2) a dispozițiilor de natură	
--	--	---	--

		<p>procedurală, pentru o mai bună sistematizare a textului articolului.</p> <p>Completările operate la alin.(4) al art.35 au un caracter tehnic, în spiritul dispozițiilor aceluiași alineat, de precizare a faptului că articolul este aplicabil și după încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ale persoanelor prevăzute la alin. (1), în legătură cu participarea acestora în procedurile prevăzute la alin.(2).</p> <p>În vederea asigurării unui tratament echitabil a persoanelor vizate, propunem, în dispoziții finale și tranzitorii, precizarea aplicabilității noilor prevederi materiale și procedurale propuse la art. 35 din Legea nr. 548/1995 și în privința cererilor de suportare/compensare a cheltuielilor, depuse la BNM până la data intrării în vigoare a prezentei legi și nesoluționate la data intrării în vigoare a legii.</p>	
<p>Codul fiscal nr.1163/1997</p> <p>Articolul 103. Scutirea de T.V.A.</p> <p>(1) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere:</p> <p>27¹⁾ tractoarele agricole de la pozițiile tarifare 870191100, 870192100, 870193100, 870194100, 870195100 și tehnica agricolă de la pozițiile tarifare 842449100, 842482100, 8432, 843320, 843330000, 843340000, 843351000, 843352000, 843353, 843359, 8436,</p>		<p><u>DI Alexandr TRUBCA, deputat în Parlament</u></p> <p>1. Proiectul de lege se completează după Art. II cu un articol nou cu următorul cuprins:</p> <p>„Art. III. La articolul 103 alineatul (1) punctul 27¹⁾ din Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, cifrele</p>	<p><u>Se susține.</u></p>

<p>8437 și părți ale acesteia de la pozițiile tarifare 8432, 8436 și 8437;</p>		<p>„870195100” se substituie cu cifrele „870195101, 870195109”.</p> <p><i>Argumentare</i> Prin Legea nr.435/2023 a fost modificată Anexa la Legea nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor. Conform modificărilor operate (vezi Art. I , pct.16), poziția tarifară 870195100 a fost substituită cu pozițiile tarifare 870195101 și 870195109 - fiind aceleași categorii de mărfuri. Articolul 103 din Codul fiscal al Republicii Moldova la alineatul (1), pct.27¹ prevede că tractoarele agricole de la pozițiile tarifare 870191100, 870192100, 870193100, 870194100, 870195100 se scutesc de TVA fără drept de deducere. Astfel, având în vedere că poziția tarifară 870195100 nu mai există în nomenclatura combinată a mărfurilor, fiind înlocuită cu două poziții tarifare diferite - 870195101 și 870195109 și pentru a nu admite interpretări ambigui la subiect se impune modificarea propusă.</p>	
<p>Legea nr. 26/2010 privind Zona Economică Liberă „Bălți” Articolul 1. Dispoziții generale (2) În componența zonei libere se includ:</p>		<p><u><i>DI Boris MARCOCI, deputat în Parlament</i></u> Proiectul de lege se completează după Art. III cu un articol nou cu următorul cuprins:</p>	

<p>c) un teren de 90,00 ha, amplasat pe str.Aerodromului nr.1;</p>		<p>Art. IV. - Articolul 1 din Legea nr. 26/2010 privind Zona Economică Liberă „Bălți” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 39- 40, art. 105), cu modificările ulterioare, alineatul (2) se modifică după cum urmează: la litera c) textul „un teren de 90,00 ha” se substituie cu textul „un teren de 85,00 ha”, se completează cu literele s) și t) cu următorul cuprins: „s) un teren de 0,5 ha cu numărul cadastral 8001103038, amplasat pe str. Alexei Mateevici nr.49, orașul Strășeni; t) un teren de 0,81 ha, cu numărul cadastral 01003020935, amplasat pe str. Lunca Bîcului 33/8, municipiul Chișinău.”.</p> <p><i>Argumentare</i></p> <p>Zona Economică Liberă „Bălți” pe parcursul activității sale a cunoscut o dezvoltare continuă și dinamică, marcată de realizarea unor proiecte de importanță strategică pentru Republica Moldova. Astfel, la finele anului 2023 ZEL „Bălți” avea 98 de companii rezidente, investițiile totale ale acestora au constituit cca. 314 milioane USD, rezidenții zonei creând aproximativ 10 200 locuri de muncă directe cu un salariu mediu de peste 11 500 lei. Cifra de afaceri totală a rezidenților ZEL „Bălți” a constituit în anul 2023 mai mult de 8,87 miliarde,</p>	
--	--	--	--

		<p>dintre care 8,60 miliarde lei - vânzări de producție industrială. În afară de aceasta, în cadrul ZEL „Bălți” au fost lansate recent mai multe proiecte investiționale, care au potențialul să impulsioneze și mai mult rezultatele zonei, cu multiple efecte benefice pentru economia țării în întregime. În acest context, amendamentul propus vine ca urmare a solicitărilor din partea administratorului principal al ZEL „Bălți”, inclusiv din partea companiilor Bautex Composites SRL (rezident ZEL „Bălți” subzona din or. Strășeni, str. Alexei Mateevici nr.49) și Oiltech (rezident ZEL „Bălți” subzona din or. Chișinău, str. Uzinelor nr. 104), în vederea ajustărilor legislative, care să permită investitorilor să depășească anumite obstacole legate de realizarea proiectelor investiționale în Republica Moldova.</p>	
<p>Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal Articolul 20. Atribuțiile și drepturile Centrului (1) Centrul are următoarele atribuții: i) efectuează controlul legalității prelucrărilor de date cu caracter personal conform unui regulament pe care îl elaborează și îl aprobă;</p>		<p><u><i>Dna Veronica ROSCA, deputată în Parlament</i></u> 2) Proiectul de lege se completează după Art. III cu un nou Articol, cu următorul cuprins: „Art. IV – Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal (Monitorul Oficial, 2011. nr. 170-175 art. 492), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>

<p>Articolul 21. Organizarea activității Centrului</p> <p>(2) În scopul colectării informațiilor necesare îndeplinirii atribuțiilor de control, personalul Centrului are dreptul de acces în încăperile și pe teritoriul în care sînt amplasate sisteme de evidență a datelor cu caracter personal, la datele cu caracter personal prelucrate de operatori și/sau persoanele împuternicite de către aceștia, la echipamentul de prelucrare, programe și aplicații, precum și la orice document sau înregistrare referitoare la prelucrarea de date cu caracter personal, în condițiile legii.</p> <p>Articolul 26. Controlul legalității prelucrării datelor cu caracter personal</p> <p>(2) Controlul este efectuat de către Centru în baza unui plan anual aprobat, care se publică pe pagina web a acestuia.</p> <p>(3) Despre intenția efectuării controlului, Centrul informează operatorul sau persoana împuternicită de către acesta cu 5 zile înainte de începerea acestuia, cu excepția cazurilor prevăzute la art.27 alin.(2) și (4).</p> <p>(4) În cazul în care, ca urmare a controlului efectuat, sînt constatate încălcări, Centrul emite decizia de</p>		<p>1. Articolul 20 alineatul (1) litera i) textul „conform unui regulament pe care îl elaborează și îl aprobă” se exclude;</p> <p>2. Articolul 21 alineatul (2): cuvintele „atribuțiilor de control” se substituie cu „atribuțiilor de soluționarea plîngerilor”;</p> <p>3. Articolul 26: alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Controlul legalității prelucrării datelor cu caracter personal se efectuează în conformitate cu un regulament elaborat și aprobat de Centru. La efectuarea controlului legalității prelucrării datelor cu caracter personal de către persoanele care practică activitate de întreprinzător Centrul aplică prevederile prezentei legi și ale Legii nr.131/2012 privind controlul de stat, în măsura în care aceasta nu contravine cu prezenta lege.”</p> <p>4. alineatul (3) se abrogă. alineatul (4) se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „În cadrul controlului Centrul poate decide suspendarea sau încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal în privința persoanelor care practică activitate de întreprinzător în cazul în care încălcările constatate sunt „foarte grave”;</p>	
--	--	--	--

<p>suspendare a operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, care va conține instrucțiuni pentru aducerea prelucrării datelor cu caracter personal în conformitate cu prevederile prezentei legi.</p> <p>Articolul 27. Procedura primirii și soluționării plîngerilor de către Centru</p> <p>(2) În procesul soluționării plîngerii, Centrul poate audia subiectul datelor cu caracter personal, operatorul și, dacă este cazul, persoana împuternicită de către operator și martorii, de asemenea poate dispune efectuarea unui control inopinat.</p> <p>(3) În urma examinării plîngerii, Centrul emite o decizie motivată prin care constată lipsa încălcării sau încălcarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal, cu dispunerea, după caz, a suspendării, încetării operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, rectificării, blocării sau distrugerii datelor neveridice ori obținute ilicit. În cazul lipsei sau insuficienței probelor ce ar demonstra încălcarea, Centrul constată, prin decizie motivată, lipsa încălcării. Decizia privind constatarea încălcării legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal și probele acumulate servesc drept</p>		<p>în sensul prevăzut de Legea nr.131/2012 privind controlul de stat.”;</p> <p>5. Articolul 27:</p> <p>alineatul (2) cuvintele „unui control inopinat” se substituie cu cuvintele „cercetării la fața locului”,</p> <p>alineatul (3) se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „Dacă este cazul, instrucțiunile din decizie, se includ în planul de remediere a contravenției.”</p>	
--	--	--	--

<p>temei pentru întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, în condițiile Codului contravențional al Republicii Moldova.”</p>			
<p>Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică Articolul 14. Solicitarea eliberării licenței (2) La cerere se anexează următoarele documente și informații referitoare la solicitant: 7) procedurile de desfășurare a activității în calitate de societate de plată, cuprinzând activitățile solicitantului, ale sucursalelor și agenților de plată ai acestuia, inclusiv: a) structura organelor de conducere și nivelul responsabilității lor; b) sistemele și procedurile de identificare, gestionare, monitorizare și raportare a riscurilor la care este sau poate fi expusă; c) mecanismele de control intern, inclusiv procedurile administrative și contabile; d) procedurile de control intern privind măsurile necesare pentru a se conforma obligațiilor prevăzute de legislația în domeniul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului;</p>		<p><u>DI Radu MARIAN, deputat în Parlament</u> Proiectul de lege se completează după art.I cu un articol nou cu următorul cuprins: „Art. II. – Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193-197, art.661), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. La articolul 14 alineatul (2) subpct. 7) lit. d) va avea următorul cuprins: „d) declarația privind proveniența mijloacelor din contul cărora sunt făcute aporturile pentru acțiunile subscrise, respectiv, participațiunile, sau din contul cărora acestea sunt achiziționate;”</p>	<p><u>Nu se sustine</u>, deoarece, redacția actuală a lit.d) subct.7) din art.14 alin.(2) corespunde conformării generale a obligațiilor prevăzute de legislația în domeniul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului iar propunerea înaintată nu reușește să adreseze în mod comprehensiv complexitatea și diversitatea provocărilor din acest domeniu. Prin urmare, nu poate fi acceptată.</p>

<p>e) măsurile privind asigurarea continuității activității și siguranței la prestarea serviciilor de plată, care să cuprindă o identificare clară a operațiunilor critice, planuri de continuitate și o procedură pentru testarea și reexaminarea periodică a caracterului adecvat și a eficienței acestor planuri;</p> <p>f) organizarea și gestionarea sistemelor informaționale, inclusiv modul de protecție a informației și a datelor cu caracter personal ale utilizatorilor de servicii de plată, precum și o descriere a procesului pentru evidența, monitorizarea, supravegherea și restricționarea accesului la datele sensibile privind plățile;</p> <p>g) procedurile pentru monitorizarea, tratarea și urmărirea unui incident de securitate și a plîngerilor legate de securitate formulate de clienți, incluzînd un mecanism de raportare care ține cont de obligațiile de notificare ale societății de plată prevăzute la art.322;</p> <p>h) politica de securitate, inclusiv o evaluare detaliată a riscurilor în raport cu serviciile de plată și o descriere a măsurilor de control al securității și de atenuare a riscurilor întreprinse în vederea protejării adecvate a</p>			
---	--	--	--

<p>utilizatorilor serviciilor de plată, inclusiv împotriva fraudei și a utilizării ilegale a datelor sensibile și cu caracter personal;</p> <p>i) descrierea principiilor și a definițiilor aplicate pentru colectarea datelor statistice privind performanța, operațiunile și fraudă;</p> <p>Articolul 17. Condițiile de desfășurare a activității de prestare a serviciilor de plată de către sucursalele înființate în Republica Moldova de societățile de plată din alte state</p> <p>(8¹) Banca Națională va excepta sucursalele înființate în Republica Moldova de către societățile de plată licențiate în statele membre ale Uniunii Europene de îndeplinirea cerințelor prevăzute la capitolul III secțiunea 1. Lista serviciilor de plată care pot fi prestate prin intermediul sucursalei din Republica Moldova nu poate depăși lista serviciilor de plată pentru care societățile de plată respective sunt licențiate în statele membre ale Uniunii Europene.</p>		<p>2. La articolul 17 alineatul (8¹) va avea următorul cuprins:</p> <p>(8¹) Societățile de plată constituite și licențiate în statele membre ale Uniunii Europene pot desfășura activitatea de prestare a serviciilor de plată în Republica Moldova în condițiile prevăzute la art. 17 alin. (1)-(6) și (11) printr-o sucursala înființată în Republica Moldova licențiată în condițiile art.17²</p> <p>3. Legea se completează cu articolul 17² cu următorul cuprins:</p> <p>Articolul 17². Solicitarea eliberării licenței de către sucursalele înființate în Republica</p>	<p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Se sustine.</u> Totodată, la Articolul 17² alineatul (2) punctul 3) cuvintele „adresa,</p>
--	--	--	---

		<p>Moldova de societățile de plată constituite și licențiate în statele membre ale Uniunii Europene</p> <p>(1) În scop de obținere a licenței pentru activitatea de prestare a serviciilor de plată, în sensul art. 17 alin. (1) lit. b), sucursala înființată în Republica Moldova de societatea de plată constituită și licențiată în statele membre ale Uniunii Europene care intenționează să presteze servicii de plată în calitate de societate de plată depune o cerere la Banca Națională. Modul de prezentare a cererii, a documentelor și a informațiilor este stabilit în actele normative ale Băncii Naționale.</p> <p>(2) La cerere se anexează următoarele documente și informații referitoare la sucursala înființată în Republica Moldova de societatea de plată constituită și licențiată în statele membre ale Uniunii Europene:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) actul care confirmă întrunirea condiției specificate la art. 17 alin. (1) lit. c); 2) decizia organului împuternicit al societății de plată constituită și licențiată în statele membre ale Uniunii Europene privind constituirea sucursalei cu sediul în Republica Moldova; 3) regulamentul sucursalei înființată în Republica Moldova de societatea de plată constituită și licențiată în statele membre 	<p>structura organizatorică,” se vor substitui cu cuvintele „sediul, forma juridică de organizare” acestea fiind în conformitate cu normele Codului civil.</p>
--	--	--	--

		<p>ale Uniunii Europene, în care sunt specificate cel puțin denumirea, adresa, structura organizatorică, funcțiile și atribuțiile organelor de conducere, cuantumul capitalului de dotare, obiectul activității;</p> <p>4) declarația societății de plată constituită și licențiată în statele membre ale Uniunii Europene, semnată de organul de conducere/membrul organului de conducere al societății de plată constituită și licențiată în statele membre ale Uniunii Europene precum că, capitalul de dotare se pune la dispoziția sucursalei din Republica Moldova în formă bănească pe contul deschis la o bancă din Republica Moldova, la nivelurile și în condițiile prevăzute la art. 12;</p> <p>5) declarația privind proveniența mijloacelor din contul cărora sunt făcute aporturile pentru acțiunile subscrise, respectiv, participațiunile, sau din contul cărora acestea sunt achiziționate;</p> <p>6) situațiile financiare anuale depuse la organele fiscale pe ultimii trei ani de activitate sau pentru perioada existenței societății de plată constituită și licențiată în statele membre ale Uniunii Europene (dacă această perioadă este mai mică de 3 ani), cu excepția societății de plată în proces de constituire;</p>	
--	--	--	--

		<p>7) procedurile de desfășurare a activității sucursalei înființată în Republica Moldova de societatea de plată constituită și licențiată în statele membre ale Uniunii Europene, aprobate de către organul de conducere a acesteia care să includă, cel puțin, următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none">a) sistemele și procedurile de identificare, gestionare, monitorizare și raportare a riscurilor la care este sau ar putea fi expusă;b) sistemul și procedurile de control intern pentru respectarea obligațiilor prevăzute de legislația Republicii Moldova în domeniul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, precum și cel privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale;c) măsurile privind asigurarea continuității activității și siguranței la prestarea serviciilor de plată, care să cuprindă o identificare clară a operațiunilor critice, planuri de continuitate și o procedură pentru testarea și reexaminarea periodică a caracterului adecvat și a eficienței acestor planuri;d) organizarea și gestionarea sistemelor informaționale, inclusiv modul de protecție a informației și a datelor cu caracter personal ale utilizatorilor de servicii de plată, precum și o descriere a procesului pentru evidența, monitorizarea,	
--	--	--	--

		<p>supravegherea și restricționarea accesului la datele sensibile privind plățile;</p> <p>e) procedurile pentru monitorizarea, tratarea și urmărirea unui incident de securitate și a plângerilor legate de securitate formulate de clienți, incluzând un mecanism de raportare care ține cont de obligațiile de notificare ale societății de plată prevăzute la art.32²;</p> <p>f) politica de securitate, inclusiv o evaluare detaliată a riscurilor în raport cu serviciile de plată și o descriere a măsurilor de control al securității și de atenuare a riscurilor întreprinse în vederea protejării adecvate a utilizatorilor serviciilor de plată, inclusiv împotriva fraudei și a utilizării ilegale a datelor sensibile și cu caracter personal;</p> <p>8) lista acționarilor/asociaților și acțiunile/participațiunile deținute în capitalul societății de plată constituite și licențiate în statele membre ale Uniunii Europene precum și datele și documentele referitoare la persoanele care dețin participațiunea calificată conform actelor normative ale Băncii Naționale;</p> <p>9) lista organelor de conducere și a membrilor organelor de conducere ale sucursalei înființată în Republica Moldova de societatea de plată constituită și licențiată în statele membre ale Uniunii Europene și, după caz, lista persoanelor</p>	
--	--	---	--

<p>Articolul 84. Regulile cu privire la licențierea societății emitente de monedă electronică (3) Regulile cu privire la licențiere și la retragerea licenței sucursalelor</p>		<p>care dețin funcții-cheie, însoțite de datele și documentele referitoare la persoanele respective, care să ateste că acestea se bucură de reputație bună, posedă cunoștințele și experiența adecvate prestării serviciilor de plată conform actelor normative ale Băncii Naționale; (3) Prevederile art.14 alin.(4)-(9) și art.15 alin.(4)-(4¹) se aplică în mod corespunzător și sucursalelor înființate în Republica Moldova de către societatea de plată constituită și licențiată în statele membre ale Uniunii Europene. (4) Banca Națională eliberează licență sucursalele înființate în Republica Moldova de societățile de plată constituită și licențiată în statele membre ale Uniunii Europene numai dacă constată că sunt întrunite cumulativ condițiile stabilite la art.15 alin.(1) subct. 3), 6) – 8) și alin.(2). (5) Prevederile art. 17¹ se aplică în mod corespunzător și sucursalei înființate în Republica Moldova de societatea de plată constituită și licențiată în statele membre ale Uniunii Europene.</p> <p>4. La articolul 84 alineatul (3) textul „prevăzute la art.17, 17¹” se substituie cu textul „prevăzute la art.17, 17¹ și 17²”;</p> <p><i>Argumentare:</i></p>	<p><u>Se sustine.</u></p>
--	--	---	----------------------------------

<p>înființate în Republica Moldova de societățile de plată din alte state, prevăzute la art.17 și 17¹, se aplică corespunzător și sucursalelor înființate în Republica Moldova de societățile emitente de monedă electronică din alte state.</p>		<p>Completările propuse asigură transpunerea plenară a prevederilor Directivei 2015/2366/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, care, potrivit art. 98 alin. (1) și alin. (4), delegă Autorității Bancare Europene și Comisiei Europene competența de a elabora și de a adopta standardele tehnice de reglementare (adresate prestatorilor de servicii de plată) inclusiv cu privire la:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) cerințele privind autentificarea strictă a clienților menționată la articolul 97 alineatele (1) și (2) din Directiva 2015/2366/UE; (b) derogările de la aplicarea articolului 97 alineatele (1), (2) și (3) din Directiva 2013/2366/UE pe baza criteriilor stabilite la alineatul (3) al art. 98 din Directiva respectivă (a) nivelul de risc pe care îl implică serviciul furnizat; b) valoarea, recurența operațiunii sau ambele; c) canalul de plată utilizat pentru executarea operațiunii.). <p>Astfel, completările propuse asigură, similar prevederilor Directivei 2013/2366/UE, precizarea competenței Băncii Naționale a Moldovei de a reglementa condițiile și derogările de la</p>	
---	--	--	--

		aplicarea procedurii privind autentificarea strictă a clienților.	
<p>Legea nr.209/2022 pentru modificarea unor acte normative</p> <p>55. Legea se completează cu articolele 52¹-52⁴ cu următorul cuprins: Articolul 52⁴. Autentificarea (1) Prestatorii de servicii de plată aplică procedura de autentificare strictă a clienților în cazul în care plătitorul: a) accesează online contul de plăți; b) inițiază o operațiune de plată prin mijloace de comunicație electronice; c) întreprinde orice acțiuni, printr-un canal de la distanță, care pot implica riscuri de fraudare a plății sau alte riscuri/abuzuri. (2) În situația în care se inițiază o operațiune de plată prin mijloace de comunicație electronice în condițiile alin.(1) lit.b), prestatorii de servicii de plată aplică procedura de autentificare strictă a clienților, incluzând elemente de securitate personalizate care asigură legătura dinamică între operațiunea respectivă, suma specifică și beneficiarul plății distinct, în cazul în care operațiunea de plată este inițiată la distanță. (3) În cazurile prevăzute la alin.(1), prestatorii de servicii de plată instituie</p>		<p><i>DI Radu MARIAN, deputat în Parlament</i> Proiectul de lege se completează după art.III cu un articol nou cu următorul cuprins: Art.IV. – Legea nr.209/2022 pentru modificarea unor acte normative (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.246-250, art.480), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>„1. La articolul V punctul 55: Articolul 52⁴ se completează cu alineatul (3¹), cu următorul cuprins: „(3¹) Prestatorii de servicii de plată pot fi exceptați de la obligația aplicării autentificării stricte a clienților, sub rezerva unor condiții specifice și limitate în funcție de nivelul de risc pe care îl implică serviciul de plată furnizat, de valoarea și/sau frecvența operațiunii de plată și de canalul de plată utilizat pentru executarea acesteia, în condițiile actelor normative ale Băncii Naționale.” Alineatul (7), după cuvintele „prestatorii de servicii de plată”, se completează cu textul „ , precum și privind exceptarea prestatorilor de servicii de plată de la obligația aplicării autentificării stricte a</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>

<p>măsuri de securitate adecvate pentru protejarea confidențialității și a integrității elementelor de securitate personalizate ale utilizatorilor serviciilor de plată.</p> <p>(4) Prevederile alin.(2) și (3) se aplică și în cazul în care plățile sunt inițiate prin intermediul unui prestator de servicii de inițiere a plății, iar prevederile alin.(1) și (3) – și în situația în care informațiile sunt solicitate prin intermediul unui prestator de servicii de informare cu privire la conturi.</p> <p>(5) Prestatorul de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont permite prestatorului de servicii de inițiere a plății să se bazeze pe procedurile de autentificare furnizate utilizatorilor serviciilor de plată de către prestatorul de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont, în cazul în care la operațiunea de plată participă și prestatorul de servicii de inițiere a plății respectiv, în conformitate cu alin.(1)–(3).</p> <p>(6) Prestatorul de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont permite prestatorului de servicii de informare cu privire la conturi să se bazeze pe procedurile de autentificare furnizate utilizatorilor serviciilor de plată de către prestatorul de servicii de</p>		<p>clienților în vederea punerii în aplicare a prevederilor alin.(3¹)”.”</p>	
--	--	---	--

<p>plată care oferă servicii de administrare cont, în conformitate cu alin.(1) și (3). (7) Prevederi suplimentare privind autentificarea strictă a clienților și privind standardele deschise, comune și sigure de comunicație care trebuie să fie aplicate de prestatorii de servicii de plată se stabilesc în actele normative ale Băncii Naționale."</p> <p>Art.VII. – (1) Prezenta lege intră în vigoare peste 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1) din prezentul articol, prevederile art.I, ale art.V pct.4, în partea ce ține de completarea articolului 2 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică cu alineatul (11), ale art.V pct.9, în partea ce ține de completarea articolului 7 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică cu alineatele (7) și (8), și ale art.V pct.18, 19 și 33 intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(3) Prin derogare de la prevederile alin.(1) din prezentul articol, peste 2 ani de la data publicării prezentei legi</p>		<p>2. La articolul VII alineatul (3) textul "peste 2 ani de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova" se substituie cu textul "la data de 01 februarie 2025".</p> <p><i>Argumentare:</i> În conformitate cu Legea pentru modificarea unor acte normative nr. 209/2022 (Lege pentru transpunerea Directivei (UE) 2015/2366 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne (PSD2)), au fost operate modificări și completări, în principal, la Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică nr.114/2012. Prin noile modificări a fost instituit conceptul de „open banking” care presupune deschiderea prestatorilor de servicii de plată (PSP) care administrează conturi de plăți (mai exact deschiderea bazelor de date/ a infrastructurii IT a acestora) către</p>	
--	--	--	--

<p>în Monitorul Oficial al Republicii Moldova intră în vigoare prevederile:</p> <ul style="list-style-type: none"> – art.V pct.6, în partea ce ține de modificarea noțiunii "date sensibile privind plățile" și de introducerea noțiunilor "autentificarea strictă a clienților", "prestator de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont", "prestator de servicii de informare cu privire la conturi", "prestator de servicii de inițiere a plății", "serviciu de informare cu privire la conturi" și "serviciu de inițiere a plății" în articolul 3 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică; – art.V pct.7, în partea ce ține de completarea alineatului (1) de la articolul 4 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică cu punctele 8) și 9); – art.V pct.12; – art.V pct.13, în partea ce ține de modificarea literei b) de la articolul 4 alineatul (1) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică; – art.V pct.14, în partea ce ține de modificarea părții introductive de la articolul 13 alineatul (2) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică; 		<p>entități terțe, normele respective urmând a intra în vigoare la data de 5 august 2024. Concomitent, constatăm că procesul conex pregătirilor de rigoare, asociat transpunerii, este unul destul de complex, iar cele mai recente estimări realizate de către sectorul bancar denotă că, pentru implementarea cu succes a proiectului, băncile urmează să întreprindă activități care țin de elaborarea/implementarea modificărilor tehnice ale sistemului, precum și activități complexe privind testarea și pregătirea la nivel de ecosistem. Astfel, considerând eforturile și capacitatea reală a sectorului bancar pentru a asigura implementarea eficientă a proiectului, se consideră necesar extinderea termenului de implementare, și anume data de 1 februarie 2025.</p>	
--	--	--	--

<p>– art.V pct.15, în partea ce ține de completarea punctului 7) de la articolul 14 alineatul (2) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică cu literele j) și k);</p> <p>– art.V pct.24;</p> <p>– art.V pct.27, în partea ce ține de modificarea alineatelor (1) și (3) de la articolul 23 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică;</p> <p>– art.V pct.28;</p> <p>– art.V pct.29, în partea ce ține de modificarea alineatului (1) de la articolul 26 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică;</p> <p>– art.V pct.38, în partea ce ține de completarea Legii nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică cu articolul 324;</p> <p>– art.V pct.43, în partea ce ține de completarea articolului 38 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică cu alineatul (11) și de modificarea alineatului (3) din același articol;</p> <p>– art.V pct.44;</p> <p>– art.V pct.45, în partea ce ține de modificarea literelor b) și c) de la articolul 42 alineatul (1) punctul 2) și de modificarea literelor d) și e) de la</p>			
---	--	--	--

<p>articolul 42 alineatul (1) punctul 5) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică;</p> <p>– art.V pct.51, în partea ce ține de aplicarea articolului 56 alineatul (11) și a articolului 701 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică conform articolului 49 alineatul (2) din legea menționată;</p> <p>– art.V pct.53, în partea ce ține de aplicarea articolului 58 alineatul (1) litera d) și alineatul (3) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică conform articolului 51 alineatul (1) litera a) din legea menționată, precum și în partea ce ține de modificarea alineatului (2) de la articolul 51 din legea indicată;</p> <p>– art.V pct.54, în partea ce ține de modificarea alineatului (2) de la articolul 52 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică;</p> <p>– art.V pct.55 și 56;</p> <p>– art.V pct.59, în partea ce ține de completarea articolului 56 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică cu alineatul (11), de modificarea alineatelor (2), (3) și (4) din același articol și de</p>			
--	--	--	--

<p>completarea articolului menționat cu alineatele (5), (6) și (7); – art.V pct.60; – art.V pct.64, în partea ce ține de modificarea alineatelor (1) și (2) de la articolul 61 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică; – art.V pct.65; – art.V pct.72, în partea ce ține de modificarea alineatului (5) de la articolul 70 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică; – art.V pct.73, 74 și 75.</p>			
	<p>Art. IV. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. I pct.1 care va intra în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. (2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.</p>	<p><u><i>DI Radu MARIAN, deputat în Parlament</i></u> Art.IV. se completează cu textul: „(2) Prevederile art. I (modificarea art. 35 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei) se aplică și în privința cererilor de suportare/compensare a cheltuielilor, depuse la Banca Națională a Moldovei și nesoluționate la data intrării în vigoare a prezentei legi. ”</p>	<p><u>Se susține.</u></p>
		<p><u><i>DI Radu MARIAN, deputat în Parlament</i></u> Art.II și Art.IV propuse spre completare intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	<p><u>Se susține.</u></p>

		<p><i>Argumentare:</i></p> <p>Având în vedere prevederile art.IV din proiectul de lege, Legea va intra în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. I pct.1 care va intra în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Astfel, ținând cont de importanța și prioritatea prevederilor înaintate (art.II și art.IV) din prezentul amendament, se propune ca prin derogare de la art.56 alin.(2) din Legea nr.100/2017, modificările propuse la Legea nr.114/2012 și Legea nr.209/2022 să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	
		<p><u>DI Alexandr TRUBCA, deputat în Parlament</u></p> <p>2. Art. IV, alin. (1) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Art. III care va intra în vigoare începând cu data 12.01.2024; - art. I pct.1 care va intra în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.” <p><i>Argumentare</i></p>	<p><u>Se sustine</u>, în redacția propusă de comisie.</p>

		<p>La fel, se propune intrarea în vigoare a respectivelor prevederi la data de 12.01.2024, data la care a intrat în vigoare și legea 435/2023 prin care au fost efectuate modificările sus-menționate la Legea 172/2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor, modificări care au generat necesitatea elaborării prezentului amendament.</p>	
		<p><u>Comisia economie, buget și finanțe</u> Reieșind din propunerile de mai sus ultimul articol va avea următorul cuprins: Art. IX. – (1) Prezenta lege intră în vigoare după cum urmează: a) art. I, IV, VI și VIII care intră în vigoare la data publicării legii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova; b) art. II care, prin derogare de la art.56 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, intră în vigoare începând cu data 12.01.2024; c) art. V și VII care intră în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova d) art. III pct.1 care va intra în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova; (2) Prevederile art. I (modificarea art. 35 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei) se aplică și în privința cererilor de suportare/compensare</p>	<p><u>Se susține.</u></p>

		<p>a cheltuielilor, depuse la Banca Națională a Moldovei și nesoluționate la data intrării în vigoare a prezentei legi.</p> <p>(3) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.</p>	
--	--	---	--

Radu MARIAN,
Președintele Comisiei